

A 2005. ÁPRILIS 21-I, CSÜTÖRTÖKI ÜLÉS JEGYZŐKÖNYVE

(2005/C 272/04)

(Az ülést 9.22-kor nyitják meg.)

ELNÖKÖL: KINNOCK asszony

társelnök

1. Póttagok

A társelnök az alábbi póttagokat jelenti be: van den Berg (Bullmann helyett), Czarnecki (Kozlík helyett), Fava (Rosati helyett), Mauro (Daul helyett), Schröder (Langendries helyett) és García-Margallo y Marfil (López-Istúriz White helyett).

2. A 2005. április 19-i, kedd délelőtti és délutáni ülés és a 2005. április 20-i, szerda délelőtti ülés jegyzőkönyveinek elfogadása

A jegyzőkönyvet elfogadják.

3. Vita a 2004. decemberi szökőár hatásáról az AKCS-országokra nézve és a jövőben szükséges intézkedésekről

A társelnökök a szökőár sújtotta országok Brüsszelben dolgozó nagyköveteit levélben fogják tájékoztatni a Közös Parlamenti Közgyűlés együttérzéséről és a helyzet iránti folyamatos érdeklődéséről.

4. Vita a togói helyzetről

Felszólalók: Kpade (Togo), Gessesse (Etiópia), Akpovi (Benin), Gahler, Bounkoulou (Kongó), Keita (Mali), Carlotti, Beda (Szudán), Kembukusua (KDK), Nyassa (Kamerun), Aubert, Diallo (megfigyelő, Nyugat-Afrikai Államok Gazdasági Közössége, ECOWAS Parlament) és Malin (Európai Bizottság).

A társelnök emlékezteti a tagokat, hogy a vitát nem követi állásfoglalás.

5. A munkacsoportok összefoglalója

- Dombrovskis úr a Nyugat-Afrikában, a karibi és a csendes-óceáni országokban kialakítandó gazdasági partnerségi megállapodásokról folytatott tárgyalásokról.
- Bamba úr (Mali) az elsvatagosodásról és a Niger-folyó megmentéséről.
- Diko úr (Mali) Mali gyapotágazatáról.

ELNÖKÖL: HAY WEBSTER asszony

társelnök

6. Szavazás a három állandó bizottság jelentéseiben található állásfoglalási indítványokról

- Jelentés az AKCS-országokban az egyetemes alpfokú oktatás és a nemek közötti egyenlőség megvalósulása érdekében tett előrehaladásról a millenniumi fejlesztési célok (MFC) keretében (AKCS-EU 3752) – Szociális és Környezetvédelmi Bizottság. Társelőadók: María Elena Valenciano Martínez-Orozco és Donald Ramotar (Guyana)

Elfogadott módosítások: 1-6, 9, 10, 12 és 13. Az így módosított állásfoglalást egyhangúlag elfogadják.

- Jelentés a konfliktusok utáni rehabilitációról az AKCS-országokban (AKCS-EU 3754) – Politikai Ügyek Bizottsága. Társelőadók: José Ribeiro e Castro és Tomaz Salomão (Mozambik)

Elfogadott módosítások: 1-13, 14 (szóbeli módosítással) és 15. Az így módosított állásfoglalást egyhangúlag elfogadják.

- Jelentés az Európai Fejlesztési Alap költségvetésbe történő felvételéről (AKCS-EU 3686) – Gazdasági Fejlesztési, Pénzügyi és Kereskedelmi Bizottság

Elfogadott módosítások: 1 és 2 (szóbeli módosítással). Az így módosított állásfoglalást egyhangúlag elfogadják.

7. Szavazás a sürgős állásfoglalási indítványokról

- Sürgős állásfoglalási indítvány a szudáni helyzetről (AKCS-EU 3777)

Elfogadott módosítás: 5. Az így módosított állásfoglalást egyhangúlag elfogadják.

- Sürgős állásfoglalási indítvány az afrikai Nagy-tavak térségében kialakult helyzetről (AKCS- EU 3778)

Elfogadott módosítások: 1-3 és 5-7. Az így módosított állásfoglalást egyhangúlag elfogadják.

8. Bamakói nyilatkozat a millenniumi fejlesztési célokról

A nyilatkozatot közfelkiáltással fogadják el.

9. Egyéb kérdések

A társelnök külön köszönetét fejezi ki Assarid Imbarcaouane úrnak a Közös Parlamenti Közgyűlés Maliban tartott ülészakájának kiváló szervezéséért.

10. A 10. Közös Parlamenti Közgyűlés ülészakájának időpontja és helyszíne

A 10. ülészakra 2005. november 18-24. között kerül sor. A helyszínt egy későbbi időpontban fogják közölni.

A társelnök 2006-ra az alábbi, megerősítésre váró dátumokat jelenti be:

- a bizottságok és elnökség ülései: január 23-ával kezdődő hét,
- plenáris ülés: június 19-ével kezdődő hét,
- a bizottságok és elnökség ülései: szeptember 11-ével kezdődő hét,
- plenáris ülés: november 20-ával kezdődő hét.

A jövőben a plenáris ülések sorrendje felcserélődik: az év első plenáris ülésére az EU-ban, a másodikra egy AKCS-országban kerül sor.

(Az ülést 11.40-kor berekesztik.)

Sharon HAY WEBSTER és
Glenys KINNOCK
társelnökök

Sir John KAPUTIN és
Dietmar NICKEL
társfőtitkárok

I. MELLÉKLET

A KÖZÖS PARLAMENTI KÖZGYŰLÉS TAGJAINAK ÁBÉCÉ SORRENDBE SZEDETT JEGYZÉKE

AKCS-országok képviselői

HAY WEBSTER (JAMAICA), társelnök
 BARBADOS, VP
 DÉL-AFRIKA, VP
 DZSIBUTI, VP
 FIDZSI-SZIGETEK, VP
 GABON, VP
 KONGÓ, VP
 SAINT VINCENT ÉS GRENADINE-SZIGETEK, VP
 SALAMON-SZIGETEK, VP
 SIERRA LEONE, VP
 SZVÁZIFÖLD, VP
 TOGO, VP
 UGANDA, VP

ANGOLA
 ANTIGUA ÉS BARBUDA
 BAHAMA-SZIGETEK
 BELIZE
 BENIN
 BISSAU-GUINEA
 BOTSWANA
 BURKINA FASO
 BURUNDI
 COMORE-SZIGETEK
 COOK-SZIGETEK
 CSÁD
 DOMINIKA
 DOMINIKAI KÖZTÁRSASÁG
 EGYENLÍTŐI-GUINEA
 ELEFÁNTCSONTPART
 ERITREA
 ETÍÓPIA
 GAMBIA
 GHÁNA
 GRENADA
 GUINEA
 GUYANA
 HAITI
 KAMERUN
 KENYA
 KIRIBATI
 KONGÓI DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG
 KÖZÉP-AFRIKAI KÖZTÁRSASÁG
 LESOTHO
 LIBÉRIA
 MADAGASZKÁR
 MALAWI
 MALI
 MARSHALL-SZIGETEKI KÖZTÁRSASÁG
 MAURITÁNIA
 MAURITIUS
 MIKRONÉZIA (SZÖVETSÉGI ÁLLAMOK)
 MOZAMBIK
 NAMÍBIA
 NAURU (KÖZTÁRSASÁG)
 NIGER
 NIGÉRIA
 NIUE
 PALAU
 PÁPUA ÚJ-GUINEA
 RUANDA
 SAINT KITTS ÉS NEVIS
 SAINT LUCIA
 SÃO TOMÉ ÉS PRÍNCIPE
 SEYCHELLE-SZIGETEK

Európai Parlament képviselői

KINNOCK, társelnök
 GAHLER, VP
 MANTOVANI, VP
 VERGES, VP
 CARLOTTI, VP
 MITCHELL, VP
 JOAN I MARÍ, VP
 LULLING, VP
 KAMIŃSKI, VP
 CORNILLET, VP
 MARTÍNEZ MARTÍNEZ, VP
 BOWIS, VP
 GOUDIN, VP

AGNOLETTO
 ALLISTER
 ARIF
 AUBERT
 AYLWARD
 BEREND
 BULLMANN
 BUSK
 CALLANAN
 COELHO
 DAUL
 DEVA
 DILLEN
 DOBOLYI
 DOMBROVSKIS
 EK
 FERNANDES
 FERREIRA
 GOMES
 GRABOWSKA
 GRÖNER
 HALL
 HAUG
 HERRANZ GARCÍA
 JÖNS
 JONCKHEER
 KACZMAREK
 KORHOLA
 KOZLÍK
 KUŁAKOWSKI
 LANGENDRIES
 LEHIDEUX
 LÓPEZ-ISTÚRIZ WHITE
 LOUIS
 McAVAN
 MARTENS
 MAYER
 MORILLON
 NOVAK
 PLEGUEZUELOS AGUILAR
 POLFER
 RIBEIRO E CASTRO
 ROITHOVÁ
 ROSATI
 SARTORI
 SCHEELE
 SCHLYTER
 SCHNELLHARDT
 SCHWAB
 SJÖSTEDT
 SORNOSA MARTÍNEZ

SURINAME
SZAMOA
SZENEGÁL
SZOMÁLIA
SZUDÁN
TANZÁNIA
TONGA
TRINIDAD ÉS TOBAGO
TUVALU
VANUATU
ZAMBIA
ZIMBABWE
ZÖLD-FOKI-SZIGETEK

SPERONI
STURDY
VALENCIANO MARTÍNEZ-OROZCO
VAN HECKE
VAN LANCKER
de VILLIERS
WHITEHEAD
WIELAND
WIJKMAN
WURTZ
ZÁBORSKÁ
ZANI
ZÍLE

POLITIKAI ÜGYEK BIZOTTSÁGA

AKCS-tagok

NABUKA (FIDZSI-SZIGETEK), társelnök
NAHIMANA (BURUNDI), VC
LUTUNDULA (KONGÓI Demokratikus Közt.), VC
ANGOLA
BELIZE
BENIN
COOK-SZIGETEK
DZSIBUTI
EGYENLÍTŐI-GUINEA
GRENADA
GUINEA
GUYANA
KÖZÉP-AFRIKAI KÖZTÁRSASÁG

LIBÉRIA
MAURITÁNIA
NAMÍBIA
NIGÉRIA
NIUE
PÁPUA ÚJ-GUINEA
SAINT VINCENT ÉS GRENADINE-SZIGETEK
SURINAME
SZUDÁN
TOGO
TUVALU
UGANDA
ZIMBABWE

EP-tagok

CALLANAN, társelnök
JÖNS, VC
POLFER, VC
CARLOTTI
DILLEN
DOBOLYI
GAHLER
GOMES
GRABOWSKA
GRÖNER
HERRANZ GARCÍA
JONCKHEER
KACZMAREK

KAMINSKI
LANGENDRIES
LÓPEZ ISTÚRIZ
LOUIS
MANTOVANI
MARTÍNEZ MARTÍNEZ
MORILLON
RIBEIRO E CASTRO
SARTORI
VAN HECKE
WIELAND
WURTZ
ZANI

GAZDASÁGI FEJLŐDÉSI, PÉNZÜGYI ÉS KERESKEDELMI BIZOTTSÁG

AKCS-tagok

LEKOBA, (KONGÓI Demokratikus Közt.), társelnök
NIANGADO (MALI), VC
HAY WEBSTER (JAMAICA), VC
BOTSWANA
DÉL-AFRIKA
DOMINIKA
ELEFÁNTCSONTPART
ERITREA
ETIÓPIA
GABON
GHÁNA
KAMERUN
KENYA

KONGÓI DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG
MAURITIUS
MIKRONÉZIA (SZÖVETSÉGI ÁLLAMOK)
PALAU
ST. LUCIA
SIERRA LEONE
SZAMOA

EP-tagok

SCHLYTER, társelnök
....., VC
DOMBROVSKIS, VC
AGNOLETTO
BEREND
BULLMANN
BUSK
CORNILLET
DAUL
DEVA
FERREIRA
JOAN I MARI
KINNOCK

KOZLÍK
LEHIDEUX
LULLING
MAYER
McAVAN
MITCHELL
PLEGUEZUELOS

SZENEGÁL
SZVÁZIFÖLD
TANZÁNIA
TONGA
TRINIDAD ÉS TOBAGO
ZAMBIA

ROSATI
SPERONI
STURDY
VAN LANCKER
de VILLIERS
ŽILÉ

SZOCIÁLIS ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI BIZOTTSÁG

AKCS-tagok

METSING (LESOTHO), társelnök
POLISI (RUANDA), VC
AROUNA (NIGER), VC
ANTIGUA ÉS BARBUDA
BAHAMA-SZIGETEK
BARBADOS
BISSAU-GUINEA
BURKINA FASO
COMORE-SZIGETEK
CSÁD
DOMINIKAI KÖZTÁRSASÁG
GAMBIA
KIRIBATI

MADAGASZKÁR
MALAWI
MARSHALL-SZIGETEK KÖZTÁRSASÁG
MOZAMBIK
NAURU
SAINT KITTS ÉS NEVIS
SALAMON-SZIGETEK
SÃO TOMÉ ES PRÍNCIPE
SEYCHELLE-SZIGETEK
SZOMÁLIA
VANUATU
ZÖLD-FOKI-SZIGETEK

EP-tagok

SCHEELE, társelnök
NOVAK, VP
ARIF, VP
ALLISTER
AUBERT
AYLWARD
BOWIS
EK
FERNANDES
GOUDIN
HALL
HAUG
KORHOLA

KUŁAKOWSKI
MARTENS
ROITHOVA
SCHNELLHARDT
SCHWAB
SJÖSTEDT
SORNOSA MARTINEZ
VALENCIANO MARTINEZ-OROZCO
VERGES
WHITEHEAD
WIJKMAN
ZÁBORSKÁ

II. MELLÉKLET

A 2005. ÁPRILIS 18–21. KÖZÖTT BAMAKÓBAN MEGTARTOTT ÜLÉSSZAK JELENLÉTI ÍVE

HAY WEBSTER (Jamaika), társelnök	KINNOCK, társelnök
COSTA DALA (Angola)	AGNOLETTO
GODDARD (Barbados) (*)	AUBERT ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
AKPOVI (Benin)	BEREND
SEBETELA (Botswana)	BOWIS, VP
TAPSOBA (Burkina Faso)	CALLANAN
NAHIMANA (Burundi)	CARLOTTI, VP
MARSTERS (Cook-szigetek)	CORNILLET, VP ⁽³⁾
GOUCHOULAGUE (Csád)	CZARNECKI (KOZLÍK helyett)
DAVIES (Dél-Afrika)	DILLEN
RIVIERE (Dominika)	DOMBROVSKIS
REYES AGLON (Dominikai Köztársaság)	FAVA ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ (ROSATI helyett)
DAWALEH (Dzsibuti)	FERNANDES ⁽¹⁾
MBABELA (Egyenlítői-Guinea)	FERREIRA ⁽³⁾
AMON-AGO (Elefántcsontpart)	GAHLER, VP
WELDEGIORGIS (Eritrea)	GARCÍA-MARGALLO y MARFIL ⁽⁴⁾ (LÓPEZ-ISTÚRIZ WHITE helyett)
GESSESSE (Etiópia)	GOMES ⁽²⁾ ⁽⁴⁾
CAVUILATI (Fidzsi-szigetek) (*)	GOUDIN (VP) ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
OBIANG NDONG (Gabon)	GRABOWSKA
KAH (Gambia) (*)	GRÖNER ⁽¹⁾ ⁽²⁾
OSEI-PREMEH (Ghána)	HALL ⁽²⁾
TOP (Guinea)	HAUG
MYRTHIL (Haiti) (*)	JOAN I MARÍ, VP ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
NYASSA (Kamerun)	JÖNS
KAMOTHO (Kenya)	KACZMAREK
BOUNKOULOU (Kongó)	KAMIŃSKI, VP
LUTUNDULA (Kongói Demokratikus Köztársaság)	KLAß (SCHWAB helyett)
POLANCO (Kuba)	KORHOLA ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
METSING (Lesotho) (*)	LULLING, VP ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
MANNAH (Libéria)	MANTOVANI
FANJAVA (Madagaszkár)	MARTENS
MATOLA (Malawi)	MARTÍNEZ MARTÍNEZ, VP
IMBARCAOUANE (Mali)	MAURO (DAUL helyett)
GUELAYE (Mauritánia)	McAVAN
PAYA (Mauritius)	MAYER
DINYANDO (Namíbia)	MITCHELL, VP ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
ALMA (Niger)	MORGANTINI ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ (WURTZ helyett)
BAWA BWARI (Nigéria)	MORILLON
TAUFITU (Niue)	NOVAK
ANGGO (Pápua Új-Guinea)	PISTELLI ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (BUSK helyett)
POLISI (Ruanda)	RIBEIRO E CASTRO
BULLEN (Saint Kitts és Nevis) (*)	ROITHOVÁ
FRANÇOIS (Saint Lucia)	SCHEELE
SANGA (Salamon-szigetek)	SCHLYTER
FAURE (Seychelle-szigetek)	SCHNELLHARDT
CONTEH (Sierra Leone)	SCHRÖDER (LANGENDRIES helyett)
HIWAT (Suriname) (*)	SJÖSTEDT ⁽²⁾ ⁽³⁾
SAFUNEITUGA (Szamoa)	SPERONI ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
BEDA (Szudán)	VALENCIANO MARTÍNEZ-OROZCO ⁽¹⁾ ⁽²⁾
DLAMINI (Szváziföld)	VAN DEN BERG (BULLMANN helyett)
MPOROGOMYI (Tanzánia)	VAN HECKE ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
KPADE (Togo)	VERGES, VP
BEREAUX (Trinidad és Tobago)	WHITEHEAD ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
KAMUNTU (Uganda)	WIELAND
CHULUMANDA (Zambia)	ZANI
PUNUNGWE (Zimbabwe) (*)	

(*) nem parlamenti küldött által képviselt ország

⁽¹⁾ 2005. április 18-án volt jelen

⁽²⁾ 2005. április 19-én volt jelen

⁽³⁾ 2005. április 20-án volt jelen

⁽⁴⁾ 2005. április 21-én volt jelen

Megfigyelő:

Kuba: POLANCO, OVIEDO

Jelen volt továbbá:**BENIN**AMOUSSOU
HINVI**BOTSWANA**BATLHOKI
MUKUNGU
TAMPLIN**BURKINA FASO**KERE
LANKOANDE**BURUNDI**

NIYUHIRE

COOK-SZIGETEK

McCLAY

CSÁDDARBO
OUIADOUNG**DÉL-AFRIKA**CONSTABLE
HOLLANDER
LABUSCHAGNE
NHLENGETHWA
SMITH**DOMINIKAI KÖZTÁRSASÁG**

DOMINGUEZ

DZSIBUTI

ANDRSAID

EGYENLÍTŐI-GUINEAAFUGU ANGWE
COUASSI MOYA
EVUNA
MBA BELA**ELEFÁNTCSONTPART**AMANI
BAI SENAHAN
GBAOU
GOHI BI ZAH
ZOUINGNAN**ERITREA**

TESFAY KELATI

ETIÓPIAESHETU
GEBRE-CHRISTOS
KEBEDE**GHÁNA**AWIAGA
BRANDFORD
WUDU**GUINEA**DIALLO
DIARSO
TOLNO**KAMERUN**BAH
DANATA
MBAYA**KENYA**KAHENDE
MUTHIGANI
POGHISIO
SIALAI**KONGÓ**LEKOBA
LOUEMBE
NTSIETE
NZAMBILA
OBA APOUNOU
OBAMBI
NENGA
MUTEBA**KONGÓI DEMOKRATIKUS
KÖZTÁRSASÁG**MATADI NENGA
MUTEBA**LESOTHO**MATLANYANE
MOTSAMAI**MADAGASZKÁR**BERIZIKY
SOALAHY**MALAWI**

NAMISENGO

MALIBAH
DIALLO
FALL
KEITA
NIAGADOU
SANGARE**MAURITÁNIA**ELVIL
OULD KHALIFA

MAURITIUS

GUNESSEE

NAMÍBIADe WAAL
PHILEMON**NIGER**ABARRY
BAKO
CAZALICA
ISSOUFOU**NIGÉRIA**GABASAWA
LAWAL
LAWAN
OLU
UGOKWE
UMELO**RUANDA**AYINKAMIYE
NZAMWITAKUZE**SALAMON-SZIGETEK**

LENI

SZUDÁNBEDRI
MALWIT**SZVÁZIFÖLD**

ZEEMAN

TANZÁNIA

ZOKA

TOGOESSO
NYAWOUAME**ZAMBIA**CHILIMBOYI
KAMANGA**ZIMBABWE**CHINENERE
MUDZIMBA**AKCS-EU TANÁCS**

BORGES külügyminiszter (Zöld-foki-szigetek), az AKCS Tanácsának soros elnöke

SCHILTZ együttműködési és humanitárius segélyezési miniszter (Luxemburg), az Európai Unió Tanácsának soros elnöke

NAGYKÖVETEK BIZOTTSÁGA

FERREIRA soros elnök (Zöld-foki-szigetek)

EURÓPAI BIZOTTSÁG

MANDELSON külkereskedelmi biztos

MICHEL fejlesztésért és humanitárius segítségnyújtásért felelős biztos

AZ ENSZ FEJLESZTÉSI PROGRAMJA MILLENNIUMI FEJLESZTÉSI CÉLOKÉRT FOLYTATOTT KAMPÁNYA

HERFKENS a kampány ügyvezető koordinátora

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGA

AKOUETE

BEDOSSA

FLORIO

MAKEKA

TALL

VEVER

MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKI EGYÜTTMŰKÖDÉS TECHNIKAI KÖZPONTJA (CTA)

BURGUET

ISOLINA BOTO

ECOWAS PARLAMENT

DIALLO elnök

OLUWOLE tag

NYUGAT-AFRIKAI GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS UNIÓ (UEMOA)

DUARTE BARROS

AKCS TITKÁRSÁG

KAPUTIN társfőtitkár

EU TITKÁRSÁG

NICKEL társfőtitkár

III. MELLÉKLET

ELFOGADOTT ÁLLÁSFOGLALÁSOK ÉS NYILATKOZAT

	<i>Oldal</i>
— állásfoglalás az AKCS-országokban az egyetemes alapfokú oktatás és a nemek közötti egyenlőség megvalósulása érdekében tett előrehaladásról a millenniumi fejlesztési célok (MFC) keretében (AKCS-EU 3752/05/végleges)	17
— állásfoglalás a konfliktusok utáni rehabilitációról az AKCS-országokban (AKCS-EU 3754/05/végleges)	26
— állásfoglalás az Európai Fejlesztési Alap költségvetésbe történő felvételéről (AKCS-EU 3686/05/végleges)	39
— állásfoglalás a szudáni helyzetről (AKCS-EU 3777/05/végleges)	43
— állásfoglalás az afrikai Nagy-tavak térségében kialakult helyzetről (AKCS-EU 3778/05/végleges)	46
— Bamakói nyilatkozat a millenniumi fejlesztési célokról	50

ÁLLÁSFOGLALÁS ⁽¹⁾**az AKCS-országokban az egyetemes alapfokú oktatás és a nemek közötti egyenlőség megvalósulása érdekében tett előrehaladásról a millenniumi fejlesztési célok (MFC) keretében**

A Közös Parlamenti Közgyűlés,

- 2005. április 18. és 21. között Bamakóban (Mali) ülészeve,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 26. cikkére,
- tekintettel a Cotonou-i megállapodás 25. cikkének (1) bekezdésére,
- tekintettel a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséről szóló, az ENSZ-közgyűlés által 1979-ben elfogadott egyezményre (CEDAW),
- tekintettel a foglalkoztatás alsó korhatáráról szóló 138. sz. (1973) ILO-egyezményre,
- tekintettel a gyermekek jogairól szóló ENSZ-egyezményre, amelyet a közgyűlés az 1989. november 20-i 44/25. sz. határozatában fogadott el, bocsátotta aláírásra, megerősítésre és csatlakozásra,
- tekintettel az 1990-es, az afrikai gyermekek jogairól és jólétéről szóló chartára,
- tekintettel a fejlődő kis szigetállamok fenntartható fejlődéséről szóló ENSZ-konferenciára és az 1994. májusában kelt barbadosi cselekvési tervre,
- tekintettel a Kairóban 1994-ben tartott Nemzetközi Népesedési és Fejlesztési Konferenciára (ICPD) és a Pekingben 1995-ben megrendezett Negyedik Női Világkonferenciára,
- tekintettel a Jomtienben 1990-ben tartott, a gyermekek jogairól szóló világ csúcstalálkozóra, az ENSZ 1995-ös szociális csúcstalálkozására és a Dakarban (Szenegál) 2000-ben tartott Oktatási Világfórumra,
- tekintettel az ENSZ Millenniumi Nyilatkozatára, amelyet a 2000-es millenniumi csúcstalálkozáson fogadtak el a világ vezetői ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2005. április 21-én, Bamakóban (Mali) fogadta el.

⁽²⁾ Az ENSZ-közgyűlés 55/2. sz. határozata.

- tekintettel a Bizottság és a Tanács 2000. november 10-i közös nyilatkozatára a fejlesztési politikáról,
- tekintettel az ENSZ-közgyűlés gyermekekről szóló rendkívüli ülésére, amelyet 2001-ben New Yorkban tartottak,
- tekintettel az Európai Parlament állásfoglalására az alapfokú oktatásról a fejlődő országokban, amelyet 2001. szeptember 6-án fogadott el a 2001 szeptemberében tartott ENSZ-közgyűlés gyermekekről szóló rendkívüli ülésével összefüggésben³,
- tekintettel a fejlődés finanszírozásáról szóló nemzetközi konferenciára, amelyre 2002-ben Monterreyben került sor,
- tekintettel a 2001 szeptemberében tartott ENSZ-közgyűlés gyermekekről szóló rendkívüli ülésének összefüggésében készült EP jelentésre az alapfokú oktatás helyzetéről a fejlődő országokban (A5-0278/2001),
- tekintettel a fenntartható fejlődésről szóló világ csúcstalálkozóra, amelyet 2002 szeptemberében rendeztek meg,
- tekintettel a Bizottság a szegénységnek a fejlődő országokban történő csökkentésével összefüggésben az oktatásról és a szakképzésről szóló közleményére (COM(2002) 116 – C5-0333/20024),
- tekintettel a 2002. május 30-i, az oktatás támogatásáról szóló tanácsi állásfoglalásra,
- tekintettel az EP jelentésére a Bizottságnak a Tanács és az Európai Parlament részére kiadott, a szegénységnek a fejlődő országokban történő csökkentésével összefüggésben az oktatásról és a szakképzésről szóló közleménye kapcsán (A5-0126/2003),
- tekintettel az ENSZ Fejlesztési Programja 2003-as „Millenniumi fejlesztési célok: előrelépések, visszafordítások és kihívások” című jelentésére, illetve 2003-as és 2004-es, az emberi fejlődésről szóló jelentéseire,
- tekintettel a Közös Parlamenti Közgyűlés a gyermekek, különösen a gyermekkatonák jogairól szóló állásfoglalására (AKCS-EU 3587/03/fin),
- tekintettel a 2004. októberében megjelent, az EK fejlesztési politikájáról és külső segítségnyújtásáról szóló 2004-es éves jelentésre,
- tekintettel a „Politikák és intézkedések a millenniumi fejlesztési célok megvalósítása érdekében és ezek eredményei” című 2004-es globális monitoring jelentésre (2004. március),
- tekintettel az Európai Parlament és a Tanács a fejlesztési együttműködés során a nemek közötti egyenlőség előmozdításáról szóló 806/2004/EK rendeletére⁵,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának a 2004. augusztus 27-i, az ENSZ Millenniumi Nyilatkozat ENSZ általi végrehajtásáról szóló jelentésére,
- tekintettel a Bizottság 2004. novemberi, a 2000-2004-es időszakra vonatkozó jelentésére a millenniumi fejlesztési célokról,
- tekintettel a világ gyermekeinek helyzetéről szóló UNICEF jelentésekre (2004 és 2005),
- tekintettel a három UNFPA jelentésre: A világnépesedés helyzete 2004 – a kairói konszenzus tíz év után: népesedés, reprodukív egészség és globális erőfeszítések a szegénység megszüntetésére; Nemzetközi Népesedési és Fejlesztési Konferencia, Kairó, 1994. szeptember 5-13.; és Befektetés az emberekbe – Nemzetközi Népesedési és Fejlesztési Konferencia – 1994/2004,
- tekintettel a 2005. januári Mauritiusi Nyilatkozatra, különösen annak a fejlődő kis szigetállamok sajátosságára és veszélyeztetettségére vonatkozó rendelkezéseire,
- tekintettel eljárási szabályzata 17. cikkének (1) bekezdésére,
- tekintettel a Szociális és Környezetvédelmi Bizottság jelentésére (AKCS-EU 3752/végleges),

- A. mivel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 26. cikke és a gyermeki jogokról szóló nyilatkozat 7. elve az oktatást alapvető emberi jognak tekinti, és mivel az oktatás, mint ilyen, egyetemes és oszthatatlan jog, ami nem hagy helyet a nem, fogyatékoság, etnikai vagy faji származás, vallás, illetve kultúra alapján történő hátrányos megkülönböztetés semmilyen formájának;
- B. tekintettel a Millenniumi Nyilatkozatra, amelyet a 2000-es ENSZ millenniumi csúcstalálkozón fogadtak el a világ vezetői, és amely egy sor világos és mérhető fejlesztési célt állapít meg pontos határidőkkel;
- C. mivel a Millenniumi Nyilatkozat eredményeként megszületett millenniumi fejlesztési célok között 2. célként szerepel az egyetemes alapfokú oktatás megvalósulása, és célkitűzésként határozzák meg, hogy 2015-re minden gyermek számára biztosítsák a teljes alapfokú oktatási ciklus elvégzésének lehetőségét;
- D. mivel a Millenniumi Nyilatkozathoz csatolt millenniumi fejlesztési célok között szerepel (3. cél) a nemek közötti egyenlőség és a nők autonómiájának előmozdítása, és célkitűzésként határozzák meg a nemek közötti egyenlőtlenség megszüntetését az alap- és középfokú oktatásban lehetőleg 2005-re, és az oktatás minden szintjén 2015 végére;
- E. mivel a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséről szóló egyezmény (CEDAW) 10. cikke kimondja, hogy az aláíró államoknak megfelelő intézkedéseket kell tenniük a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés megszüntetésére annak biztosítása érdekében, hogy az oktatásban a nőknek a férfiakkal egyenlő jogaik legyenek;
- F. mivel az 1990-es, a gyermekek jogairól és jólétéről szóló afrikai charta az összes államot kötelezi az oktatáshoz való jog teljes biztosítására, különös hangsúlyt fektetve az ingyenes és kötelező alapoktatásra;
- G. mivel a Pekingi Nyilatkozat és cselekvési platform (1995) kimondja a fenntartható fejlődés, beleértve a fenntartható gazdasági fejlődés emberközpontú előmozdításának szükségességét a következő, a lányok és a nők érdekeire összpontosító intézkedések által: alapszintű oktatás, egész életen át tartó oktatás, írástudás és szakképzés, valamint családégészségügyi ellátás;
- H. mivel az Európai Parlament és a Tanács 806/2004/EK rendeletében (2004. április 21.) kérte a nők forrásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos egyedi intézkedések finanszírozását, főként az oktatás és szakképzés, egészségügy, gazdasági és szociális tevékenységek, foglalkoztatás és infrastruktúra, illetve valamennyi politikai döntéshozási folyamatban való részvétel terén;
- I. mivel az ENSZ Nemzetközi Népesedési és Fejlesztési Konferencia (ICPD) Kairóban (1994. szeptember 5-13.) elfogadott egy nyilatkozatot, amely kijelenti, hogy az oktatás a nők fejlesztési folyamatban való részvételéhez szükséges tudás, készségek és önbizalom erősítésének egyik legfontosabb eszköze;
- J. mivel az oktatáshoz, egészségüghöz, élelmiszer- és ivóvízellátáshoz, illetve a foglalkoztatáshoz kapcsolódó kérdések szorosan összefüggnek, és mivel a millenniumi céloknak az egyetemes alapfokú oktatás terén történő megvalósítása érdekében az emberi fejlődés minden ilyen vonatkozásában lépéseket kell tenni;
- K. mivel a foglalkoztatás alsó korhatáráról szóló 138. sz. (1973) ILO-egyezmény meghatározza, hogy a munkába állás esetében a megengedhető alsó korhatár „nem lehet alacsonyabb az iskolaköteles életkornál és semmi esetre sem lehet kevesebb mint 15 év”;
- L. mivel a globális oktatás fejlesztése az egyik leghatékonyabb rendelkezésre álló eszköz a szegénység körforgásából történő kitörésre; mivel kulcsfontosságú elem a fenntartható emberi fejlődés és az elfogadott, emberi fejlődésre irányuló célkitűzéseknek a nemzetközi szinten, 2015-re történő teljesítése érdekében tett erőfeszítések szempontjából;

- M. mivel a Bizottság és a Tanács 2000. novemberi közös nyilatkozata megerősíti az egyetemes alapfokú oktatás iránti világszintű kötelezettségvállalás szükségességét, és az oktatást fejlesztési prioritásként rangsorolja;
- N. mivel 121 millió gyermek (amelyből 65 millió lány) soha nem járt iskolába, és a lányok esetében az iskolát abbahagyók aránya magasabb;
- O. mivel sok fogyatékos, mint például a beszédfejlődési zavarok és a tanulási nehézségek, illetve a fizikai, genetikai (születési), érzékszervi és érzelmi zavarok, nem látható; mivel a gyermekek HIV/AIDS és más, a szervezetet legyengítő betegségekben is szenvednek;
- P. mivel a legerősebben fejlődő országok, amelyeknek szerkezetátalakítási programokat kell végrehajtaniuk, nem rendelkeznek a szükséges költségvetési mozgástérrel ahhoz, hogy a szociális kiadásokat növelni tudják;
- Q. mivel a lányok és a nők oktatása és szakképzése létfontosságú a szegénység és a betegség elleni küzdelemben; ezért támogatva a nemzetközi közösség politikai kötelezettségvállalását az oktatás és szakképzés finanszírozásának növelésére a fejlesztési együttműködési tevékenységek során;
- R. mivel az oktatás terén tett erőfeszítéseket komolyan veszélyezteti a HIV/AIDS járvány, amely a becslések szerint a leginkább érintett országokban az elemi iskolák női és férfi tanárai 10 %-ának halálát fogja okozni a következő öt évben; mivel a becslések szerint az iskoláskorú gyermekek több mint 20 %-a marad árva az AIDS következtében;
- S. mivel a világon az iskolába nem járó gyermekek közül 40 millió valamilyen fogyatékossgal rendelkezik, és a fejlődő országokban a fogyatékkal élő gyermekek kevesebb mint 5 %-a jár iskolába, ebből pedig csak 5 % fejezi be az alapfokú oktatást; mivel a fogyatékkal élő lányokat és nőket még nagyobb hátrányos megkülönböztetés éri az iskolában és amikor állást keresnek, mint a fiúkat és a férfiakat;
- T. mivel a szexuális és reprodukív egészségre irányuló oktatás, valamint a reprodukív egészséggel kapcsolatos szolgáltatásokról szóló tájékoztatás és e szolgáltatásokhoz való hozzáférés jelentik a legjobb garanciát a HIV/AIDS és más szexuális úton terjedő betegségek megelőzésére;
- U. mivel sok fejlődő ország kulturális hagyománya mélyen a patriarchátusban gyökerezik és ezért a társadalomban a nőket alárendelt szerepbe helyezi;
- V. mivel a nők kulcsfontosságú erőket jelentenek a gazdasági és társadalmi fejlődés szempontjából; mivel a lányok és a nők oktatásába történő befektetésnek a fejlesztési tervek és a fejlődő országokban a szegénység leküzdését célzó stratégiák szerves részét kell képeznie;
- W. mivel a globális gazdasági egyenlőtlenség és az adósságteher miatt sok kormány nem rendelkezik a szükséges forrásokkal ahhoz, hogy minden gyermek számára biztosítsa az oktatást, és mivel a szerkezetátalakítási programok arra kötelezték a kormányokat, hogy csökkentsék az állami szektor kiadásait, ami a lányokra nézve különösen hátrányos következményekkel jár;
- X. mivel a fejlődő országok korlátozott kapacitásának fejlesztése érdekében fontos valószerű ütemtervet kialakítani az oktatásban való részvételt célzó nemzeti tervek kidolgozására;
- Y. mivel a gyermekmunka sok gyermeket visszatart az iskolába járástól;
- Z. mivel az egyén alapvető jogát képező alapfokú oktatásnak ingyenesnek és kötelezőnek kell lennie, és következésképpen annak költségeit az államnak kell viselnie;

- AA. mivel a lányok elleni erőszak az iskolában, illetve iskolába menet és iskolából jövet jelentős módon hozzájárul ahhoz, hogy a lányok kisebb arányban iratkoznak be az iskolába és végzik azt el;
- AB. mivel az „Oktatás mindenkinek” gyorsított kezdeményezést és a Bizottság arra irányuló támogatási nyilatkozatát örömmel fogadták;
- AC. mivel az AKCS-ban a fejlődő kis szigetállamok veszélyeztetettségük, jellegzetességeik és sajátosságaik ellenére jelentős eredményeket értek el mind az egyetemes alapfokú oktatás, mind a nemek közötti egyenlőség tekintetében;
- AD. mivel nagyon sajnálatos, hogy a dakari konferencia óta kismértékű előrelépést sem sikerült elérni, és hogy hiányzik az érdeklődés az oktatási krízis megoldása érdekében tett nemzetközi erőfeszítések összehangolása iránt;
- AE. mivel 2003-ban a Fejlesztési Támogatási Bizottság (DAC) hatáskörébe tartozó országokban a Bizottság által az oktatásra kiutalt összeg a fejlesztési segélyre előirányzott pénzeszközök teljes költségvetésének (általános EK-költségvetés és az Európai Fejlesztési Alap) 6,24 %-át tette ki, és az alapoktatásra kiutalt összeg mindössze 2,4 %-ot ért el;
- AF. mivel a Bizottság alapfokú oktatásra szánt költségvetése esetében hiányzik az AKCS-országok nemzeti intézkedéseivel történő koordináció, és ezt a helyzetet újra kell értékelni;
- AG. mivel a lányok oktatása mind a mai napig nem központi kérdés a fejlesztési együttműködés során a nemek közötti egyenlőség előmozdításáról szóló rendelet alapján támogatható pályázatok finanszírozása kapcsán;
- AH. mivel a nemzetközi közösség által tett politikai vállalások arra vonatkozóan, hogy fejlesztési együttműködési intézkedései során növelni fogja az oktatás és szakképzés finanszírozását, nem eredményeztek lényeges növekedést az oktatási programok finanszírozásában;
- AI. mivel a legfejlettebb országok vezetői davosi találkozásuk alkalmával és a fejlődő országok vezetői porto alegre-i találkozásuk alkalmával ismét felhívást intéztek a külföldi adósságok részleges vagy teljes eltörlésére, főként a legkevésbé fejlett országok esetében;
1. emlékeztet, hogy a millenniumi célok, amint azokat a nemzetközi közösség is elfogadta, 2015-re egyetemes célkitűzésként jelölik meg az egyetemes alapfokú oktatás megvalósulását, valamint a nemek közötti egyenlőség és a nők autonómiájának előmozdítását;
  2. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a fejlődő országok nagy többsége 2005-re nem fogja elérni az alap- és középfokú oktatásban a nemek közötti számbeli egyenlőség célját;
  3. úgy véli, a fejlődő országok hatóságainak képessége, hogy a millenniumi célok megvalósítása érdekében az alapvető szociális szolgáltatásokat finanszírozzák, részben adósságaik eltörlésétől és katonai költségvetésük csökkentésétől függ;
  4. aggodalommal jegyzi meg, hogy az egyetemes alapfokú oktatás célját rendkívül nehéz lesz 2015-re megvalósítani, lévén, hogy jelenleg 121 millió lány és fiú számára az iskoláztatás hozzáférhetetlen;
  5. kifejezi szilárd meggyőződését, hogy a millenniumi célok, különösen a 2. és 3. cél megvalósítása a nemzeti kormányok és a nemzetközi adományozók kezében van, és erőteljes felhívást intéz hozzájuk, hogy fogjanak össze e célból;
  6. emlékeztet, hogy 65 millió lány még mindig nem jár iskolába, és hangsúlyozza annak alapvető szükségét, hogy a kormányok, a segélyszervezetek és a nemzetközi intézmények tegyenek gyakorlati lépéseket e helyzet megváltoztatására;

7. felhív a jelenlegi kereskedelmi liberalizációs politikák az AKCS-országokban a szegénységre általában és különösen az oktatásra gyakorolt hatásának teljes körű értékelésére, és különösen a gazdasági partnerségi megállapodásokról folyó tárgyalások összefüggésében kéri, hogy az értékelés eredményeit használják fel a fejlesztési együttműködésre vonatkozó világos iránymutatások kidolgozására;
8. kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet a lányok alapfokú oktatására egy erre vonatkozó, több szektorra kiterjedő politika elfogadása által, mivel a lányok több akadállyal és korláttal szembesülnek az iskola elkezdése, folytatása és elvégzése tekintetében, mint a fiúk (olyan kulturális tényezőkkel, mint például a korai házasság, hátrányos megkülönböztetés, társadalmi szerep, család stb.);
9. úgy véli továbbá, hogy a lányok oktatásába való befektetés a leghatékonyabb fejlesztési stratégia, mivel az oktatásban részesült lányok családjai kisebbek és egészségesebbek lesznek, ami nagyobb termelékenységhez és a szegénység csökkentéséhez vezet;
10. hangsúlyozza a lányok és a nők oktatásának fontosságát az egészségügyi helyzet javulása szempontjából, beleértve olyan vonatkozásokat, mint például a szexuális és reprodukív egészség, valamint a szexuális úton terjedő betegségek, úgymint a HIV/AIDS, illetve a vízellátással és az egészségügyi körülményekkel összefüggő betegségek, úgymint a tuberkulózis, malária, kolera és hasmenés megelőzése;
11. úgy véli, hogy a létező oktatási és szakképzési programokról szóló tájékoztatás azok sikeres végrehajtásának kulcsfontosságú tényezője, és felhívja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden erőfeszítést annak biztosítása érdekében, hogy a lányok és a nők tájékoztatása megfelelő legyen, mivel az oktatás segítheti őket a kizsákmányolás minden formája elleni védekezésben;
12. felhív a nemzeti oktatási politikák megfelelő finanszírozására annak érdekében, hogy minden gyermek, és különösen a lányok, folytathassa és befejezhesse az elkezdett kötelező oktatást, így biztosítva, hogy míg a gyermekek nem érik el a munkaerőpiacra való bekerülésnek a 138. sz. ILO-egyezmény által meghatározott alsó korhatárát, folytatják az iskolát, továbbá az iskolát abbahagyó gyermekek helyzetére vonatkozó megoldások bevetelére e politikákba;
13. felhívja a Bizottságot, hogy az AKCS-országokra vonatkozó országos stratégiai dokumentumokba foglaljon bele külön hivatkozást a 2. és a 3. millenniumi célra és a lányok alapfokú oktatásban való részesülésének szükségességére vonatkozóan;
14. felhívja a gyorsított kezdeményezést még nem hasznosító AKCS-országokat, hogy kezdjék meg „Oktatás mindenkinek” tervek kidolgozását;
15. felhív, hogy az iskoláknak legyen „lánybarát” jellegük és álljanak közelebb a lányok természetes környezetéhez, legyen megfelelő költségvetésük azoknak a gyakorlati nehézségeknek a megoldására, amelyek különösen a lányokat megakadályozhatják az iskolába járásban, úgymint a rossz utak, a közlekedési eszközök hiánya, az egészségügyi berendezések hiánya az iskolaépületben, élvezzenek közösségi segítséget és részvételt, illetve legyen rugalmas órarendjük, lehetőleg női tanárokkal és a lányok életéhez és környezetéhez igazított tantervvel;
16. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy valamennyi oktatási intézmény demokratikus értékeket hirdessen a tolerancia, az aktív állampolgárság, a társadalmi felelősség, valamint a nemek, etnikai csoportok és vallások közötti különbségek tiszteletben tartásának ösztönzése céljából, illetve buzdítsa a tanulókat az oktatás és az iskola működési módjának tervezésében való részvételre;
17. kiemeli a női és a férfi tanárok megfelelő képzése biztosításának a szükségességét a nemi, etnikai vagy vallási alapon történő hátrányos megkülönböztetés elleni aktív küzdelem érdekében;
18. felhívja az AKCS-országokat, hogy nemzeti oktatási stratégiáikba építsenek be minél nagyobb számú női tanár aktív toborzására irányuló kezdeményezéseket; kiemeli a női tanárok és női alkalmazottak pozitív hatását az iskolában a lányok elleni erőszak megelőzésében;

19. felhívást intéz a világ összes kormányához, hogy fenntartás nélkül ratifikálják és alkalmazzák a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséről szóló egyezményt (CEDAW) és annak fakultatív jegyzőkönyvét;
20. felhívja az AKCS-kormányokat, ismerjék el nyilvánosan, hogy a lányok ellen az iskolában elkövetett erőszak komoly akadályt jelent azok jelenlétének és iskolai eredményeinek a javításában;
21. kiemeli annak szükségességét, hogy az iskolákban panaszrendszert kell kiépíteni és a felmerülő panaszok kezelésére nőket kell alkalmazni;
22. megjegyzi, hogy a nagyon nagy létszámú osztályok és a szigorú tanítási rendszer elriaszthatják a lányokat az iskolába járástól;
23. felhívja az AKCS-kormányokat, hogy léptessenek hatályba és/vagy hajtsanak végre – szükség esetén megfelelő nemzetközi támogatással – belső jogszabályokat a lányok ellen az iskolában és az iskolán kívül elkövetett erőszak és a velük szembeni hátrányos megkülönböztetés betiltására, rendszeresen ellenőrizve e jogszabályok betartását;
24. ismételten hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az Európai Unió nyújtson preferenciális támogatást azoknak az országoknak, amik olyan oktatási stratégiákra vállalkoznak, amelyek magukba foglalják az ingyenes és egyetemes alapfokú oktatást, a nemek közötti egyenlőséget, a széleskörű hozzáférést, a jó minőséget, a reform decentralizálását és a speciális segítségnyújtást a leginkább rászorulóknak számára, beleértve a legszegényebbeket, a fogyatékkal élőket és az árvákat;
25. határozottan kiemeli, hogy az egyén alapvető jogát képező alapfokú oktatásnak ingyenesnek, kötelezőnek és az állam által biztosítottaknak kell lennie, és következésképpen az ahhoz kapcsolódó valamennyi költséget (beiratkozás, étkezde, szállítás, egyenruha és oktatási anyagok) az államnak kell fedeznie;
26. felhívja a nemzetközi közösséget, különösen a Bretton Woods-i intézményeket és az Európai Uniót, ismerjék el, hogy a fejlődő kis szigetállamok értékelésének klasszikus, kizárólag az egy főre jutó GDP-n alapuló módszerét felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy a fejlesztési támogatás, az adósságkönnyítés és a kereskedelmi kedvezmények nyújtása során ezeknek az országoknak a nagyfokú kiszolgáltatottságát figyelembe vegyék, különösen azt, hogy a Kereskedelmi Világszervezetben különleges és differenciált bánásmódot kell alkalmazni velük szemben;
27. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az ingyenes egyetemes alapfokú oktatás költségvetési támogatását kezeljék prioritásként azokban az országokban, ahol az oktatási költségeket az állam jelenleg nem tudja viselni,;
28. hangsúlyozza az iskolai étkezések szerepét a gyermekek egészségének és tanulási képességének javításában; felhívja az AKCS-kormányokat, hogy támogassák az ennek megvalósítására tervezett programokat;
29. felhívja az AKCS-kormányokat, hogy méltányos és átlátható módon osszák el az oktatásra fordítható forrásokat a vidéki és a városi, a magán- és az állami, a vallási és a világi iskolák közötti egyensúly biztosítása érdekében és dolgozzanak ki külön programokat az AIDS, illetve az erőszakos konfliktusok következtében árván maradt gyermekek oktatására, az alapoktatást azok sajátos szükségleteihez igazított szakképzéssel ötvözve;
30. felhívja az AKCS-országok kormányait, hogy hajtsák végre a dakari cselekvési keretprogram alapján az „Oktatás mindenkinek” vonatkozásában tett kötelezettség-vállalásaikat, az oktatáshoz a fogyatékkal élő személyek és családjaik számára is egyenlő hozzáférést biztosítva;
31. felhívja az EU-tagállamok kormányait és az EU-intézményeket, hogy támogassák az AKCS-országokat a fogyatékkal rendelkezőket befogadó oktatás előmozdításában;
32. felhívja az EU-intézményeket és az AKCS-országok kormányait, hogy hajtsák végre az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés a fogyatékkal élő személyek és az idősek jogairól szóló állásfoglalásában megfogalmazott ajánlásait (AKCS-EU 3313/01/végleges);

33. felhívja az AKCS-országok nemzeti hatóságait, hogy kormányprogramjaikba foglaljanak bele a szenzibilizációt szolgáló intézkedéseket, hogy a szülők és általában a társadalom megértsék a lányok és a fiúk oktatásának fontosságát;
34. ebben az összefüggésben kiemeli a minőségi oktatás fontosságát, minőségi tanítással és oktatási anyagokkal, alapegészségügyi szolgáltatásokkal és berendezésekkel rendelkező biztonságos és egészséges környezettel, amelyben nincs testi büntetés, zaklatás és hátrányos megkülönböztetés és ezáltal pozitív élményt nyújt, ami vonzóvá teheti a gyermekek és a szülők számára;
35. hangsúlyozza, hogy az egyetemes nappali tagozatos oktatás feltételezi a gyermekmunka hatékony törvényen kívül helyezését és egy olyan oktatási rendszert, amelynek részét képezik a dolgozó vagy egyéb okból iskolába nem járó gyermekek nappali tagozatos oktatásba történő bevonásának stratégiái; felhívja az Európai Uniót, hogy valamennyi általa finanszírozott oktatási programban biztosítsa a sokrétű stratégiák meglétét, beleértve a társadalmi motiválást és az idősebb gyermekek magára találását segítő kurzusokat;
36. felhívja a Bizottságot, az AKCS-tagállamokat és a többi fejlődő országot, valamint a magánszektort, hogy hozzanak létre rendszert a gyermekmunka ellensúlyozására és felszámolására, amelyben különleges körülmények között a nem nappali tagozatos oktatás is helyet kaphat;
37. hangsúlyozza az idősebb gyermekeknek szóló, lehetőleg az általános oktatás keretein belül tartott áthidaló kurzusok fontosságát annak céljából, hogy a jelenleg iskolába nem járó gyermekeket integrálni lehessen;
38. felhívja az EU-tagállamokat, hogy a Nemzetközi Valutaalap (IMF) igazgató-tanácsán belüli szavazataikkal biztosítsák, hogy az IMF-hitelek odaítélésének feltételei nem akadályozzák meg az AKCS-országokat a szociális szolgáltatásokba való beruházásokban;
39. hangsúlyozza, hogy sok, háború, fegyveres konfliktus, elűzetés, aszály, éhínség, természeti katasztrófa, illetve AIDS által érintett vagy ember-kereskedelem áldozatává vált lányt és fiút különleges pszichológiai ellátásban kell részesíteni, amennyiben lehetséges, az oktatási rendszeren belül, és üdvözlő a nemzetközi szervezetek, úgymint az UNICEF által ebben az összefüggésben tett felhívásokat;
40. hangsúlyozza, hogy az iskolák kulcsfontosságú szerepet tölthetnek be a konfliktus utáni helyzetekben, ami nagymértékben függ attól a képességüktől, hogy a gyermekek számára ne csupán minőségi oktatást, hanem fizikai védelmet, pszichológiai segítséget és alapszolgáltatásokat, úgymint egészségügyi ellátást, vizet és csatornázást, is tudjanak biztosítani;
41. emlékeztet, hogy a 2001. és a 2002. évi költségvetési tárgyalások során az Európai Parlament az Európai Tanáccsal együtt hangsúlyozta az Európai Unió által nyújtott oktatási támogatás növelésének szükségességét, és megállapította, hogy a regionális fejlesztés költségvetési tételeiben konkrét célkitűzések szerepelnek az oktatási kiadásokra vonatkozóan, amelyek végrehajtása alapvető fontossággal bír az AKCS-országok számára;
42. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy 2003-ban az Európai Bizottság a fejlesztési segélyre előirányzott pénzeszközök teljes költségvetésének mindössze 2,4 %-át utalta ki alapoktatásra a DAC hatáskörébe tartozó országokban, amely messze kevesebb, mint az Európai Parlament által kért összeg, és nem felel meg az emberi fejlődés tekintetében az Európai Unió által megfogalmazott prioritásoknak;
43. felhívja a tagállamokat, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy hangolják össze az oktatási politikára vonatkozó különböző együttműködési intézkedéseiket, és kéri az EFA a költségvetésbe való felvételét, illetve a megfelelő források nyújtását annak biztosítására, hogy az EFA teljesíteni tudja céljait a fejlesztés területén;
44. felhívja a tagállamokat, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy hangolják össze különböző együttműködési intézkedéseiket, és kéri, hogy a következő pénzügyi keretköltségvetés idején az AKCS-nak kiszámítható alapon nyújtsanak megfelelő forrásokat annak biztosítására, hogy céljait a fejlesztés területén, különösen a millenniumi fejlesztési célokat illetően teljesíteni tudja;

45. emlékeztet, hogy az Európai Parlament a 2005. évi költségvetésben 20 %-os értékhatárt vezetett be a külső támogatásra irányuló teljes éves kötelezettségvállalásokból az alapszintű egészségügy és -oktatás területén folytatott tevékenységekre fordítandó összeg esetében, beleértve az alapszintű egészségügy és -oktatás céljából az egészségügyi és oktatásügyi minisztériumoknak nyújtott ágazati költségvetési támogatást;
46. felhívja a Bizottságot, hogy a fejlesztési együttműködés során a nemek közötti egyenlőség előmozdításáról szóló rendelet alapján tett finanszírozási javaslatok következő körében a lányok oktatását és a társadalom figyelmének e kérdés fontosságára irányítását központi kérdésként határozza meg;
47. felhívást intéz valamennyi iparosodott országhoz, különösen az Európai Unióban, hogy a hivatalos fejlesztési támogatás legalább 10 %-át az alapszintű oktatásra irányozzák elő és tegyenek eleget azon ígéretüknek, mely szerint a GDP legalább 0,7 %-át fejlesztési támogatásra fordítják, amelyből 0,15 %-ot a legkevésbé fejlett országoknak utalnak ki; hangsúlyozza a gyorsított kezdeményezés több országra való kiterjesztésének és a kapcsolódó költségek gyors finanszírozásának szükségességét;
48. felhívja az EU-t, tegyen határozott intézkedéseket a szegénység leküzdésére, következetességre törekedve a kereskedelem, a fejlesztési együttműködés, a mezőgazdaság és a halászat területére vonatkozó politikáiban, hogy azoknak ne legyen közvetlen vagy közvetett hátrányos hatása a fejlődő országok gazdaságára, tekintettel a tisztességes jövedelem biztosítására az AKCS-lakosság számára;
49. felhívja a Bizottságot, hogy – figyelemmel a Dakarban tett vállalásokra és a tagállamoknak az általuk biztosított oktatási támogatás növelésére tett ígéretére – állapítson meg teljesítményértékelési szempontot az európai uniós és a kétoldalú oktatási támogatás felügyeletére vonatkozóan;
50. felhívást intéz a Bizottsághoz, hogy fejlesztéspolitikai prioritásai jelenlegi felülvizsgálatának összefüggésében biztosítsa, hogy a gyermekek jogainak kérdése közvetlen figyelmet kapjon, az alapszintű oktatás kimagasló helyre kerüljön és a nemek közötti egyenlőség mindenképpen valamennyi szektort érintő, horizontális prioritássá váljék;
51. úgy véli, hogy a férfiak és a nők egyenlősége és az egyetemes oktatás garantálására vonatkozó millenniumi fejlesztési célok 2015-re történő megvalósítását nagymértékben veszélyezteti, hogy a világ vezetői részéről nem mutatkozik komoly szándék a szegénység strukturális okainak megoldására;
52. kéri a legfejlettebb országok kormányait, hogy alaposan tanulmányozzák át az adósságok részleges vagy teljes eltörlésére irányuló javaslatokat, főként a legkevésbé fejlett országok esetében, és különösen amennyiben ez a nemzeti oktatási rendszer fejlesztéséért cserében történik;
53. üdvözli a Bizottság javaslatát, mely szerint a költségvetésből származó támogatások nyújtásának legyen szigorú feltétele, hogy a fogadó ország rendelkezzen általános „Oktatás mindenkinek” tervvel; felhívja a Bizottságot, nyújtson jogi biztosítékokat, hogy a közkiadások revízióján alapuló költségvetési támogatás mindig tiszteletben tartja a „tulajdon elvét” és az „őszinte együttműködés elvét”;
54. pozitívan értékeli a civil társadalom és az oktatás előmozdítása, illetve a lányokkal szembeni hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem iránt elkötelezett nem kormányzati szervezetek szerepét, és felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és az AKCS-országokat, hogy támogassák ezek munkáját;
55. üdvözli az EU és az AKCS-országok helyi hatóságai között kiépülő kapcsolatokat, és felhívja az AKCS helyi hatóságait, hogy a lányok oktatását kiemelten támogassák;
56. hangsúlyozza – a millenniumi célok megvalósításában tett előrelépések mérésének szükségessége kapcsán – általában az oktatásra és különösen a lányok és a nők szakképzésére vonatkozó megbízható statisztikák és tájékoztatás fontosságát és támogatja az ENSZ, a Világbank és egyes nem kormányzati szervezetek ezirányú erőfeszítéseit;
57. felhívja a Bizottságot, hogy ennek az állásfoglalásnak az elfogadása után egy évvel készítsen jelentést az előrehaladásról a Közös Parlamenti Közgyűlés részére;
58. utasítja társelnökeit, hogy továbbítsák ezt az állásfoglalást az AKCS-EU Tanácsnak, az Európai Bizottságnak, az Európai Unió Tanácsának, az ENSZ-főtitkárnak és az Afrikai Uniónak.

ÁLLÁSFOGLALÁS ⁽¹⁾**a konfliktusok utáni rehabilitációról az AKCS-országokban**

Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés,

- 2005. április 18. és 21. között Bamakóban ülészeve,
  - tekintettel eljárási szabályzata 17. cikkének (1) bekezdésére,
  - tekintettel a 2000. június 23-án Cotonou-ban (Benin) aláírt és 2003. április 1-jén hatályba lépett AKCS–EK partnerségi megállapodásra ⁽²⁾, különösen a II. cím béketeremtési politikáról, konfliktusmegelőzésről és -megoldásról szóló 11. cikkére,
  - tekintettel a Cotonou-i megállapodás felülvizsgálatára, illetve mindkét félnek a konfliktust követő rehabilitáció módszereinek és eljárásainak javítására és további tisztázására tett erőfeszítéseire,
  - tekintettel a konfliktusmegelőzésről és -megoldásról, valamint a tartós béke megteremtéséről szóló, 2004. február 19-én Addisz Abebában elfogadott állásfoglalására,
  - tekintettel a 2003. október 15-én Rómában elfogadott, a gyermekek jogairól és különösen a gyermek-katonákról szóló állásfoglalására,
  - tekintettel a 2001. november 1-én elfogadott, az AKCS-országokban a fogyatékkal élő személyek és az idősek jogairól szóló állásfoglalására,
  - tekintettel az Európai Parlament 2000. október 26-i, a Bizottságnak a Tanács és az Európai Parlament részére kiadott, a fegyveres konfliktusba bonyolódott AKCS-országokkal való együttműködésről szóló közleményéről hozott állásfoglalására,
  - tekintettel az Európai Parlament által 2002. április 11-én és 2002. július 4-én (Angola), illetve 2004. január 15-én (Burundi) elfogadott állásfoglalásokra, különösen az egyes adományozói konferenciák vonatkozásában,
  - tekintettel az Európai Parlament jelentésére, mely a Bizottságnak a Tanács és az Európai Parlament részére kiadott, a segélyezés, a rehabilitáció és a fejlesztés összekapcsolásáról szóló közleményéről született – 2001. decemberi értékelés (A5-0464/2001),
  - tekintettel az Új Partnerség Afrika Fejlesztéséért (NEPAD) elnevezésű kezdeményezésre, melynek keretszerződését 2001 októberében, a nigériai Abujában írták alá,
  - tekintettel az Európai Uniónak a Kimberly-folyamat létrehozásában és végrehajtásában játszott úttörő szerepére az emberi életek árán piacra került gyémántokat és a szárazföldi aknákról szóló ottawai egyezményt illetően,
  - tekintettel a Politikai Ügyek Bizottságának jelentésére (AKCS-EU/3754/A/végleges),
- A. mivel a hetvenkilenc AKCS-ország közül legalább huszonhat háború utáni helyzetben van, vagy még mindig szenved a közelmúlt fegyveres konfliktusainak hatásaitól, és ezek az államok a csoport népességének nagyobb részét képviselik, következésképpen megfelelően figyelembe kell venni e kérdés fontosságát az AKCS-csoport szempontjából;
- B. mivel a gyorssegély és a rehabilitáció aktuális és alapvető kérdésként szerepel ezeknek az államoknak a politikai napirendjén, illetve az AKCS-EU együttműködés napirendjén is;
- C. felismerve az AKCS–EU KPK fontos szerepét e területen, mint olyan fórumét és politikai környezetét, mely a tagállamok számára keretet biztosít diplomáciai tárgyalások folytatására, hozzájárul a közöttük lévő bizalom kiépítéséhez és segít békés megoldást találni a közöttük felmerülő konfliktusokra vagy megismerni egymás tapasztalatait a belső konfliktusokat illetően;

⁽¹⁾ Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2005. április 21-én, Bamakóban (Mali) fogadta el.

⁽²⁾ HL L 317., 2000.12.15., 3. o.

- D. meghatározva a konfliktus utáni helyzetet oly módon, mint amelyben a felek már aláírták a békeszerződést, elindítva a katonai leszereléstől és a békefenntartástól a béketeremtésig, a tűzszünettől a teljes megbékélésig, az átfogó demokratizálásig és a jogállamiság megvalósításáig, a gyorssegélytől és a segélytől a rehabilitációig, az újjáépítésig és a hosszú távú fejlesztésig vezető folyamatot;
- E. hangsúlyozva, hogy minden, az erőszakból a békébe történő átmenet egyedi, amely olyan tényezőktől függ, mint például az erőszak természete és mértéke, a társadalom megosztottságának mélysége és a megelőző, illetve az átmenetet követő hatalmi egyensúly;
- F. mivel sürgősen szükség van az esélyegyenlőség elvének átfogó érvényesítésére a konfliktusmegelőzésben és -megoldásban, a béketeremtésben, a békefenntartó műveletekben, a rehabilitációban és az újjáépítésben, valamint szükség esetén annak biztosítására, hogy a helyszíni műveletek figyelembe vegyék mind a férfiakat, mind a nőket érintő sajátos problémákat;
- G. mivel az AKCS-országokon belüli konfliktusok, különösen Afrikában, egyre nagyobb mértékben öltönek regionális vagy nemzetközi méreteket a szomszédos vagy harmadik országok beavatkozásával, és mivel gyakran nemzetek feletti gazdasági vagy politikai érdekek táplálják őket;
- H. mivel bizonyos AKCS-országok természeti erőforrásainak és egyéb kincseinek illegális és tiltott kitermelése egyre inkább a konfliktusok kitörésének és elhúzódásának egyik alapvető okát jelenti ezekben az országokban általában és különösen Afrikában; mivel ezért ezt a gyakorlatot a rendelkezésre álló valamennyi eszköz felhasználásával a lehető leggyorsabban be kell szüntetni a béke megerősítése és a felelősségteljes kormányzás érdekében;
- I. hangsúlyozva, hogy a sikeres konfliktus utáni rehabilitáció, beleértve a szegénység csökkentésének a szegénység elleni globális küzdelem keretében alkalmazott hatékony stratégiáit és eszközeit, hozzájárul a terrorizmus elleni globális küzdelemhez; hogy ezek az intézkedések, egyidejűleg hatékony állami ellenőrzést biztosítva, csökkentik a terrorista tervezés és tevékenység esélyét az érintett állam területén;
- J. figyelembe véve, hogy a világ közvéleménye az Indiai-óceán térségét a közelmúltban sújtó földrengés és szökőár nyomán növekvő érdeklődést tanúsít a fejlődő országok problémái iránt, egyre nagyobb fontosságot tulajdonítva nekik; sajnálva, hogy a folytatódó konfliktus vagy konfliktus utáni helyzet bizonyos érintett területeken még nehezebbé teszi a szenvedő népességnek a segítségnyújtást;
- K. kiemelve, hogy noha a konfliktus utáni helyzet különleges egyéni megközelítést kíván, sok hasonló probléma és megoldás létezik ezekben az esetekben, ezért az AKCS-tagok tapasztalata és bevált gyakorlata más, érintett tagállamok számára például szolgálhat;
- L. felismerve, hogy az érintett országok sikeres konfliktus utáni rehabilitációja előfeltétele annak, hogy tényleges fejlesztési eredményeket érjenek el, mivel nincsen fejlődés béke nélkül, nincsen béke megbékélés nélkül, nincsen megbékélés demokrácia nélkül és nincsen demokrácia igazság nélkül;
- M. mivel a tapasztalat megmutatta, hogy számos békemegállapodás gyakran azért bizonyul sikertelennek, mert nem kapcsolódik az ellenőrzés hatékony eljárásainak megteremtéséhez, illetve egy béketeremtési és demokratizálási program végrehajtásához és rendszeres, nyílt és komoly politikai párbeszéd folytatásához, ami amellet, hogy biztosítja az írott szövegek valódi hatásosságát, segít a kölcsönös bizalom megteremtésében, a kölcsönös tisztelet elérésében és a megbékélésre való buzdításban is;

Gyorssegély és a segélyezés, a rehabilitáció és a fejlesztés összekapcsolása

- N. hangsúlyozva, hogy konfliktus utáni helyzetben a rövid távú segélyezés és egyidejűleg a hosszú távú rehabilitáció párhuzamos bevezetése elengedhetetlen ahhoz, hogy elkerülhetőek legyenek a gyorssegély nem kívánt mellékhatásai, mint például a helyi termelési rendszerek eltűnése és a túlzott importfüggőség;
- O. mivel egyre nyilvánvalóbbá válik az AKCS-országoknak nyújtott nemzetközi segítség különböző fázisai közötti hézagok áthidalásának szükségessége, hiszen a konfliktus utáni helyzet rendkívül összetett a részt vevő csoportok és a területi kiterjedés szempontjából, valamint rendkívül ingadozó, ahol az erőszak intenzitása időben és területileg változik, és a stabilitást csupán egy vékony határvonal választja el a zűrzavar kiújulásától;
- P. mivel hosszan tartó és pusztító fegyveres konfliktusok befejezését követően a nemzetközi közösségnek nem szabad csalódást okoznia a segélyezési, rehabilitációs és fejlesztési projektek finanszírozását célzó adományozói konferenciák bejelentett támogatásai által keltett várakozásokat illetően;
- Q. mivel a segélyezés, a rehabilitáció és a fejlesztés összekapcsolásához (SRFÖ) további adományozókra, kedvezményezettekre és végrehajtó partnerekre van szükség;
- R. mivel a hatékony krízis utáni rehabilitáció megvalósítása nagyobb politikai és technikai kockázattal jár az adományozók számára, hiszen a kedvezményezett partnerek hiányozhatnak vagy instabilak lehetnek;
- S. mivel a rehabilitáció kölcsönhatásban van a megbékéléssel és az újjáépítéssel, létfontosságú a kormány legitimitásának újjáalakítása, és nem jelentheti a háború előtti helyzet egyszerű visszaállítását;
- T. mivel egy állam konfliktus utáni újjáépítésének a jövőbeni konfliktusok megelőzése érdekében tett erőfeszítéseket is tartalmaznia kell;
- U. kiemelve annak jelentőségét, hogy az érintett országok döntéshozói el legyenek látva megfelelő háttér-információkkal a nemzetközi közösség, a civil szervezetek és az Európai Unió tapasztalatait és bevált gyakorlatát illetően;
- V. kiemelve, hogy amikor egy nagyméretű természeti katasztrófát (földrengés, áradás, szökőár, hurrikán, vihar stb.) követően a katasztrófa utáni helyzet megkönnyíti a békemegállapodás elérését a konfliktusban álló felek között, e békemegállapodásokat, melyeket a közös tragédia és a humanitárius veszélyhelyzet kényszerített ki, meg kell szilárdítani és állandósítani kell, hogy a krízis elmúltával ne szegjék meg őket;
- W. hangsúlyozva a humanitárius segély jelentőségét és azt, hogy a segélynek lehetőleg kizárólag civil és diplomáciai csatornákon keresztül kell érkeznie; kiemelve azonban, hogy katonai állomány is bevonható a humanitárius műveletekbe, ezzel megkönnyítve a civil humanitárius szervezetek munkatársainak munkáját, például repülőterek és utak biztosítása, hidak helyreállítása, aknamentesítés és az áldozatok elszállítása által;

Társadalmi és szakmai reintegráció

- X. figyelembe véve, hogy egy fegyveres konfliktus után a legnagyobb kihívások egyike az egészséges társadalom helyreállítása, mivel a legtöbb társadalmi egység széthullott – mint például a családok, a helyi és a vallási közösségek –, sok embert eltűntként tartanak nyilván, és gyakran nagy számban vannak országon belül otthonukból rövid és hosszú ideje elűzött személyek és menekültek;
- Y. mivel a konfliktus által okozott tömeges erőszaknak és traumának kitett lakosságnál jelentkező lelki és pszichológiai zavarok kezelésének elmulasztása megakadályozza a társadalmi tőke erősítése, az emberi fejlődés előmozdítása és a szegénység csökkentése érdekében teendő erőfeszítéseket;

- Z. mivel a különböző fegyveres erőkből kikerülő volt katonák reintegrációja – akár nők, akár férfiak – döntő társadalmi kérdés és kulcsfontosságú tényező a stabilizációban, a konfliktus újbóli kitörése vagy a banditizmus, az erőszak és az anarchia kialakulásának a megelőzésében;
- AA. mivel a polgári lakosság és bármely hivatalos vagy nem hivatalos alakulat gyors leszerelése mindennél fontosabb a rend, a biztonság, a szabadság és a stabilitás szempontjából;
- AB. kiemelve, hogy különös figyelmet és gondot kell fordítani a fegyveres konfliktus során és után a gyermekekre és a fiatalok csoportokra, mivel sokan közülük gyermekkatonákká vagy erőszak, illetve szexuális visszaélés áldozataivá váltak;
- AC. mivel számos polgári lakos lett rokkant vagy vált áldozattá, másokat pedig az a veszély fenyeget, hogy megsérülnek vagy meghalnak a fegyveres konfliktus maradványai, a taposóaknák és a fel nem robbant lőszeranyagok miatt;
- AD. mivel a konfliktushelyzet megnöveli a fogyatékkal élő személyek és családjaik kiszolgáltatottságát, és átfogó, emberi jogokon alapuló megközelítés elfogadásával el kell kerülni a háborúban rokkanttá vált és a háború előtt már fogyatékkal éltek közötti hátrányos megkülönböztetést;

Megbékélés

- AE. kiemelve, hogy a fegyveres konfliktusok mély személyes traumát okoznak a polgári lakosság és a volt katonák számára, amit a rehabilitációs folyamat tervezésekor figyelembe kell venni;
- AF. mivel a konfliktus utáni folyamat során egy különleges bizottság vagy független testület létrehozásának fontos szerepe lehet a konfliktus során elkövetett erőszakos cselekmények kivizsgálásában, valamint az áldozatok és családjaik támogatásában és kárpótlásában;
- AG. mivel a megbékélési folyamat egyik legfontosabb lépése az lehet, hogy független ténymegállapító és békéltető bizottságok teljes körűen és objektíven felmérjék a konfliktusnak a polgári lakosságra és a katonai állományra gyakorolt hatását;
- AH. kiemelve, hogy az egyházak és vallási közösségek vagy szervezetek, a hagyományos közösségek vezetői és a civil társadalom, helyi nem kormányzati szervezetek és fórumok formájában fontos szerepet tölthetnek be a béke előmozdításában vagy a közvetítés biztosításában azáltal, hogy lehetőséget teremtenek a különbségek megvitatására és kibékítésére;
- AI. hangsúlyozva a Nemzetközi Büntetőbíróság fontos szerepét a büntetlenség elleni küzdelemben;

Átmenet a demokratikus társadalomba, beleértve a választások előkészítését

- AJ. mivel számos AKCS-országban a politikai és közigazgatási rendszer siralmas állapota jelenti a fenn tartható fejlődés legfőbb akadályát;
- AK. mivel a demokratikus és átlátható intézmények a hatékonyabb fejlesztési stratégiáknak kulcsfontosságú elemei;
- AL. létfonosságúnak tekintve a résztvevő tulajdonlás elvének alkalmazását, amint azt az Új Partnerség Afrika Fejlesztéséért (NEPAD) elnevezésű program is kiemeli, annak érdekében, hogy a kedvezményezett országok maguk vállalják a felelősséget a saját fejlesztésük folyamatának irányításáért és aktívan részt is vegyenek benne;
- AM. mivel az EU-nak partnereként kell tekintenie az Afrikai Unióra;
- AN. hangsúlyozva, hogy a konfliktus utáni stabil és tartós béke megteremtése egyedül nemzeti megbékélés, hatékony igazságszolgáltatás, szabadság, többpártrendszer és demokrácia révén lehetséges, a civil társadalom aktív részvételével a békefolyamat minden szakaszában;

- AO. mivel a demokratikus választások, mint a választók eltérő személyes politikai véleményének kifejezésére hivatott szintér, nagyon fontos lépcsőfokot képviselnek az újjáépítés alatt álló országok számára, amelyek nagyon vágnak arra, hogy demokratikus társadalommá váljanak;
- AP. felismerve az állam felelősségét a biztonság helyreállításában a demokrácia felé vezető átmenet folyamata során; hangsúlyozva annak szükségességét, hogy biztosítani kell a szükséges biztonsági feltételeket a választások megtartásához a konfliktus utáni országokban, különösen a gyülekezési szabadságot és a vélemény szabad kinyilvánítását a versengő pártok számára, valamint a választók személyes biztonságát;
- AQ. figyelembe véve, hogy a férfiak és nők közötti egyenlőség és a nők részvétele a döntéshozási folyamatban, mind törvényhozási, mind végrehajtási szinten, nélkülözhetetlen eleme a felelősségteljes kormányzásnak;
- AR. felismerve, hogy a nem állami szereplőknek és a civil társadalomnak alapvető szerepe van a demokráciába való átmenetben;
- AS. figyelembe véve, hogy a média szabadsága a demokratikus választások egyik alapvető eleme, hiszen az állampolgároknak joguk kell legyen tájékozódni az eltérő politikai nézetekről, és mivel a média információkhoz való hozzáférést nem szabad korlátozni;
- AT. felismerve a Cotonou-i egyezmény vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtása terén elért haladást, különösen a politikai párbeszéddel és a béketeremtő politikával kapcsolatos rendelkezések tekintetében (II. cím, 8. és 11. cikk);
- ismételten megerősíti az AKCS-EU KPK részvételét és közreműködését az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni régióban történő konfliktusmegelőzésben és konfliktus utáni rehabilitáció folyamataiban;
  - felhívja az AKCS-csoport tagjait, hogy használják az AKCS-EU együttműködést a bizalomteremtés eszközeként, és működjenek együtt a békés megoldás elérése érdekében azokkal a tagállamokkal, amelyekben konfliktus zajlik, valamint munkálkodjanak együtt a további megbékélésen és demokratizáláson, illetve rehabilitáción és fejlesztésen;
  - felhívja az EU és az AKCS intézményeit és döntéshozóit, hogy törekedjenek a szoros együttműködésre az olyan regionális szervezetekkel, mint az Afrikai Unió (AU) vagy a Nyugat-Afrikai Államok Gazdasági Közössége (ECOWAS), és biztosítsanak megfelelő - anyagi és nem anyagi - forrásokat e szervezetek számára, ezzel lehetővé téve számukra, hogy maguk is hozzájáruljanak a konfliktusok megoldásához;
  - felkéri azokat az AKCS-tagokat, amelyek sikeresen hajtották végre a rehabilitációs folyamatot, hogy osszák meg a bevált gyakorlatot a többi tagállammal;
  - hangsúlyozza a helyzetnek megfelelő biztonsági stratégiák kidolgozásának szükségességét, amelyek képesek hatékonyan megakadályozni az erőszak újbóli megjelenését és megvédik a polgári lakosságot a visszaélésektől; megjegyzi, hogy ebben az összefüggésben a korábbi konfliktusokban részt vevő felek által közösen, vegyes őrzőerőkben végrehajtott biztonsági ellenőrzések elősegíthetik a bizalom kialakulását az emberekben, feltéve, hogy az őrzőerőkben résztvevők megfelelő kiképzésben részesülnek e feladatok ellátására, amely célra megfelelő forrásokat kell rendelkezésre bocsátani;
  - megállapítja, hogy mennyire lényeges a konfliktus okainak pontos megállapítása és a ténymegállapítások beépítése a biztonsági stratégiákba, például a politikai hatalomhoz való hozzáférés megkönnyítése a hátrányos helyzetben lévő csoportok számára vagy jobb egyensúly kialakítása az olyan erőforrásokkal, kapcsolatos ellentétes érdekek között, mint a föld vagy a víz;
  - támogatja, hogy a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament is meghallgatásokat tartsanak a konfliktusmegoldás és a konfliktus utáni rehabilitáció előrehaladásáról a nemzeti programengedélyező és az érintett EK külképviselet bevonásával;

8. felhívja az Európai Bizottságot, az EU tagállamait és az EFA-Bizottságot, hogy működjenek szorosan együtt a rehabilitációs programban az AKCS-országok képviselőivel annak érdekében, hogy a döntések az érintett régiók vezetőinek bevonásával születessenek meg, és kíséreljenek meg egységes európai uniós választ adni az AKCS-országok konfliktus utáni helyzetére;
9. felkéri az Európai Bizottságot, hogy javítsa a koordinációt a szolgálatai között, a Bizottság, a tagállamok és az adományozók között, hogy dolgozza ki azokat a stratégiai dokumentumokat, amelyek elősegítik a különböző uniós politikák elemzését és összehangolását, illetve az adományozók közötti koordinációt és annak elérését, hogy tevékenységeik egymást kiegészítsék;
10. felhívja az adományozókat, hogy végezzenek megfelelő elemzést a konfliktusok strukturális okairól és teremtsék meg a prioritást élvező ágazatokat és intézkedéseket meghatározó általános kereteket, hogy teremtsenek egyensúlyt a politikai, gazdasági, jogi, társadalmi, környezeti és katonai stabilizációt célzó cselekvések között és hangolják össze a béke és fejlesztés célkitűzéseit;
11. úgy véli, hogy az újjáépítési munka során figyelembe kell venni a helyi – városi vagy vidéki – környezetet, és hogy az újjáépítésnek nem szabad környezeti károkat eredményeznie;
12. támogatja a regionális testületek arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megerősítsék a békefolyamatokat és a konfliktus utáni rehabilitációt;
13. felhívja az Európai Uniót és a tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket saját területükön és az érintett AKCS-országokkal szoros együttműködésben az utóbbiak természeti erőforrásai és egyéb kincsei illegális és tiltott kitermelésének leküzdésére;

Gyorssegély és a segélyezés, a rehabilitáció és a fejlesztés összekapcsolása

14. felhívja az Európai Bizottságot és más adományozókat, hogy a konfliktus utáni helyzet első fázisától kezdve integrálják a rehabilitáció és a fejlesztés koncepcióját, mivel a rehabilitációs folyamat különböző fázisai átfedik egymást; hangsúlyozza, hogy gyakran akár már a fegyveres konfliktus során is meg lehet tenni az első lépéseket a segélyezés és a rehabilitáció érdekében, tehát ezeket a programokat el kell kezdeni, amilyen korán csak lehet; erősen ajánlja, hogy fogják össze az egyházakat és a vallási közösségeket vagy szervezeteket, a hagyományos közösségek vezetőit, a politikailag független nem kormányzati szervezeteket és a civil társadalmat és vonják be ezekbe a programokba már egészen korai szakaszban, illetve azt, hogy a nőknek azonos jogokkal kell részt venni ezekben;
15. felhívja az Európai Uniót és más adományozókat, hogy a helyi hatóságokkal szoros együttműködésben azokat a fizikai, politikai, társadalmi és gazdasági újjáépítést célzó programokat finanszírozzák, amelyek a rehabilitációt, a béketeremtést, az emberi jogok és szabadságok biztosítását egyesítő átfogó megközelítést alkalmaznak, ösztönözve az egyéni kezdeményezéseket, a gazdasági növekedést és a hosszú távú fejlesztést;
16. felkéri az Európai Bizottságot és az Európai Unió tagállamait, hogy a lehető legerőteljesebb támogatást nyújtsák az Angola, Burundi és a Kongói Demokratikus Köztársaság számára szervezett adományozói konferenciák hatékony és sikeres lebonyolításához, amint a konfliktus utáni helyzet bizonyítottan stabilizálódott, a demokrácia megszilárdítása érdekében lényegi lépéseket ösztönözve és támogatva ezekben az országokban;
17. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy módosítsa pénzügyi eszközeit és eljárásait, tegye azokat rugalmasabbá és hatékonyabbá – amint azt a Cotonou-i egyezmény is hangsúlyozza –, hogy a konfliktus utáni helyzetekben rövid idő alatt megfelelő pénzügyi és emberi erőforrások álljanak rendelkezésre;
18. felkéri az érintett, konfliktus után lévő AKCS-államokat, hogy bocsássonak rendelkezésre minden lehetséges eszközt a humanitárius segély szétosztási műveleteinek fázisában és tegyenek erőfeszítéseket annak érdekében – ha szükséges, rendőri vagy katonai erők bevonásával, amennyiben a helyi nem kormányzati szervezetek ilyen támogatást kérnek –, hogy biztosítsák a humanitárius segélyekhez való szabad hozzáférést, segítsék a humanitárius szervezetek munkatársainak munkáját, garantálják személyes biztonságukat és munkakörülményeiket;

19. kéri az érintettek részvételét biztosító megközelítés alkalmazását a sokdimenziós stratégiai rehabilitációs keretekben, hogy ezáltal a humanitárius segínyt helyi szereplőkön keresztül, befogadó partnerségi viszony alkalmazásával osszák szét, amely megkísérelhetné egyenlőségi alapon összekapcsolni a különböző helyi szereplőket;
20. elvárja, hogy a nőket - azonos jogokkal - bevonják a konfliktus-megoldási stratégiákhoz kapcsolódó minden tervezési és döntéshozási folyamatba, és valódi hatáskörökkel ruházzák fel őket;
21. kiemeli annak szükségességét, hogy az adományozók és a nem kormányzati szervezetek helyi képviselői is jelen legyenek; ezért üdvözi az Európai Bizottság közelmúltban végrehajtott külső reformját, mellyel decentralizálja a döntéshozási folyamatokat, az AKCS-országokban működő küldöttségei számára több autonómiát biztosítva és növelve kapacitásaikat;
22. hangsúlyozza, nem szabad, hogy egyetlen modell legyen a segélyezés, a rehabilitáció és a fejlesztés végrehajtásához, és hogy a fő irányelveket hozzá kell igazítani az adott konfliktus megkívánta sajátos szükségletekhez, a körülmények előzetes értékelésére alapozva; azonban e programokat mindig a méltányosság szempontjának figyelembevételével kell megtervezni, hogy a lakosság minden csoportja részesüljön belőlük;
23. kiemeli az AKCS-országokban működő békefenntartók és béketeremtők közötti folyamatos párbeszéd és együttműködés szükségességét, mivel szerepeik és megbízataik gyakran átfedik egymást és a hagyományos békefenntartó műveletek kiterjednek az újjáépítés és a rehabilitáció területére is, főleg a polgári-katonai koordináció szükségessége, a zavar csökkentése, a feladatok felosztásának tisztázása és az ismétlések elkerülése érdekében;
24. felhívja az Európai Bizottságot, a többi adományozót és a kedvezményezetteket, ne tekintsek a konfliktus utáni folyamatot lineárisnak, amely a gyorssegéllyel kezdődik, segélyezéssel, rehabilitációval folytatódik és a fejlesztéssel végződik, hanem vegyék számításba, hogy a fázisok átfedik egymást, és a segélyezés és fejlesztés elemeit építsék be a rehabilitációs folyamatba, ami segít a tervezési és finanszírozási zavarok csökkentésében a krízis során;
25. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a jövőbeli konfliktusok megelőzésének célkitűzése a konfliktus utáni rehabilitáció minden szakaszában részét képezze a konfliktus utáni rehabilitáció stratégiáinak;
26. hangsúlyozza, a nemzeti és – ahol léteznek – a regionális parlamentek bekapcsolásának fontosságát a konfliktus utáni helyzet kezelésébe, és annak, hogy közvetlenül bevonják választott képviselőiket is ezekbe a feladatokba;
27. felhív az adott konfliktus szubnacionális (helyi) rehabilitációs terveinek integrálására, mivel számos esetben különböző szintű segítségre van szükség az ország különböző területein, illetve az erőszakos konfliktusokkal terhelt övezetek sokszor olyan területekkel határosak, ahol már elindulhat a rehabilitáció; fontosnak tart bizonyos szintű közvetlen együttműködést az állami, regionális és helyi hatóságokkal;
28. felhív a regionális és multilaterális dimenzió integrálására a rehabilitációs stratégiába, mivel a konfliktusok hajlamosak áttérjedni a határokon, illetve a konfliktusok okainak is gyakran több országot érintő regionális vonatkozása van; megjegyzi, hogy a regionális szomszédok nagyban hozzájárulhatnak a konfliktusok megoldásához, de nem szabad, hogy nem megfelelő módon avatkozzanak be a konfliktusokba és tiszteletben kell tartaniuk a szomszédos államok területi szuverenitását;
29. kiemeli a rehabilitációs stratégiák tekintetében, beleértve a fogyatékkal élő személyeket, az átfogó, emberi jogokon alapuló megközelítés elfogadásának fontosságát.
30. bátorítja az adományozók részvételét és elköteleződését mint a konfliktus utáni állapotra utaló fontos jelzést, ami egyúttal más lehetséges adományozók figyelmét is felhívja a helyzetre és támogatja a békés megoldás elérése érdekében zajló közvetítési folyamatban való részvételüket; ugyanakkor azonban pártatlan és semleges módon kell közelíteniük a kérdéshez a teljes folyamat során, mivel a politikai helyzet törékeny;

31. sürgeti a különböző szinteken tevékenykedő adományozók és a politikai döntéshozók együttműködését stratégiáik kialakítása, a tervezés és a terepmunka során, valamint közülük egy vezető testület létrehozását a rehabilitáció érdekében, különösen az ENSZ-szel és más nemzetközi szervezetekkel együttműködésben, az információk és tapasztalatok rugalmas és alkalmazkodókész megosztása céljából; sürgeti a kedvezményezettek együttműködését az adományozókkal országos és helyi szinten egyaránt;

Társadalmi és szakmai reintegráció

32. felhív az áldozatoknak és az erőszakos konfliktusban harcolóknak a civil társadalomba történő, mindent átfogó reintegrációjára, különös tekintettel annak gazdasági, társadalmi, oktatási, kulturális és politikai vonatkozásaira;
33. úgy véli, hogy a konfliktus utáni helyzetekben a lakosság jó fizikai és lelki egészségének helyreállítása prioritás kell hogy legyen, sokan azonban maradandóan vagy hosszú időre károsodnak és külön gondot kell fordítani az ő kezelésük és gondozásuk biztosítására, illetve arra, hogy az állapotuk által megengedett legteljesebb mértékben szerepet játszhassanak a társadalomban;
34. felhívja az EU-t, más adományozókat és az AKCS-országokat, hogy a konfliktusokból eredő lelki zavarokat és pszichológiai problémákat a konfliktus utáni újjáépítés és megbékélés érdekében tett erőfeszítések részeként kezeljék;
35. sürgeti, hogy a konfliktus utáni helyzetben lévő tagállamai vállaljanak kötelezettséget kormányzati és helyi szinten a leszerelési, demobilizációs és reintegrációs (LDR) programokban a volt katonák társadalmi és gazdasági reintegrációjért;
36. javasolja az LDR-stratégiák átgondolását, hogy – lehetőleg már a demobilizáció előtti stádiumban – bevonják és közvetlenül alkalmazzák a korábbi katonákat az alapvető infrastruktúra helyreállításának munkálataiban, olyan programok keretében, amelyek egészében véve hatásos megbékélési eszközként, hatékony szakképzési és társadalmi reintegrációs mechanizmusként, a széleskörű munka-nélküliség, szegénység és társadalmi békétlenség megelőzésének eszközeként, illetve a normális gazdasági és társadalmi élet visszaállításához és a népesség újbóli letelepedéséhez szükséges minimális feltételek rövid idő alatt és alacsony költséggel való megteremtését biztosító gyakorlati eszközként szolgálhatnak;
37. hangsúlyozza, hogy a volt katonák leszerelési és rehabilitációs folyamata során azok közvetlen részvétele az állami infrastruktúra újjáépítési programjaiban értékes lehet, míg részvételük a szakképzésben növeli az esélyét annak, hogy hasznos szerepet tudnak majd betölteni a társadalomban;
38. javasolja, hogy a nemzetközileg finanszírozott LDR programok irányításába ne csupán a kormányzati erőket, hanem a korábban harcban állt feleket vagy csoportokat is vonják be, hogy biztosítsák az igazságosságot, kölcsönös bizalmat teremtsenek és az alaptól biztosítsák az eredményességet;
39. felhívja az Európai Bizottságot és a nemzetközi adományozó közösséget, hogy járuljon hozzá a konfliktus után lévő AKCS-országok gazdasági újjáélesztéséhez, például a kis- és középvállalkozások és a családi gazdaságok pénzügyi rekonstrukciójának támogatásával a munkahelyteremtés felgyorsítása céljából, és állítson fel szakképzési központokat a társadalmi szolgáltatások újbóli fejlesztése érdekében szükséges bevételek biztosítása érdekében; javasolja, hogy a szektoron belül fordítsanak különös figyelmet a kisvállalkozási programok és mikrohitel létrehozásának és támogatásának lehetőségére;
40. megjegyzi, hogy konfliktus utáni helyzetben a fogyatékkal élő személyek valószínűleg jobban megérik a krízis negatív hatását, mint a többi állampolgár; boldogulási és túlélési képességük akár teljes mértékben másoktól függhet, és a családok azon képessége, hogy fogyatékkal élő tagjaikat támogatni tudják, komoly próbának van kitéve;
41. felhívja a nemzetközi közösséget és a kormányokat, hogy amikor nagyméretű újjáépítési erőfeszítések megvalósítására kerül sor, ragadják meg az alkalmat az infrastruktúra egyetemes tervezési és hozzáférhetőségi szabványok szerinti újjáépítésére.

42. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell szentelni a volt női katonák és a fizikai erőszak, megerőszkolás vagy szexuális visszaélés áldozatává vált nők problémáinak;
43. a fegyveres konfliktusban érintett gyermekek ügyében sürgeti, hogy különleges figyelemmel és óvatossággal forduljanak a gyermekkatonák oktatásának és reintegrációjának kérdése felé, és hasonló figyelmet sürget az árvák, a fizikailag, szexuálisan vagy lelkileg bántalmazott gyermekek és az országon belül lakhelyükről elűzött vagy menekült, ezáltal természetes környezetüktől, barátaiktól és iskolájuktól hirtelen elszakított gyermekek sajátosan drámai problémáinak és sürgős szükségleteinek ügyében;
44. hangsúlyozza, hogy a rehabilitáció csak akkor lehet sikeres, ha a menekültek és az országon belül lakhelyükről elűzött emberek problémáját is megoldják azáltal, hogy lehetővé teszik önkéntes és biztonságos visszatérésüket otthonaikba és segítséget nyújtanak számukra az újjáépítésben, illetve ha szükséges, békefenntartó erők bevetésével;
45. sürgeti, hogy az adományozók és a kedvezményezettek indítsanak speciális projekteket a társadalom legkiszolgáltatottabb tagjai, a gyermekek és a fiatalok csoportok számára, amelyek az oktatásra és a szakképzésre összpontosítanak a volt gyermekkatonák és azoknak a háború, fegyveres konfliktus, elűzetés, aszály, éhínség, természeti katasztrófa, illetve HIV/AIDS által érintett vagy emberkereskedelem áldozatává vált lányok és fiúk integrálásának érdekében, akiket így az oktatástól megfosztottak, valamint rekreációs és sportlétesítmények építésére és külön pszichológiai gondozás biztosítására, amennyiben lehetséges az oktatási rendszeren belül, a háborús trauma feldolgozását segítő; üdvözlő a nemzetközi szervezetek, úgymint az UNICEF által ebben az összefüggésben tett felhívásokat;
46. hangsúlyozza, hogy az iskolák kulcsfontosságú szerepet tölthetnek be a konfliktus utáni helyzetekben, mivel a gyermekek nagymértékben függnek az iskolák azon képességétől, hogy ne csupán minőségi oktatást, hanem fizikai védelmet, pszichológiai segítséget és alapszolgáltatásokat, úgymint egészségügyi ellátást, vizet és csatornázást is tudjanak biztosítani számukra;
47. felhívja a konfliktus után lévő tagállamait, hogy segítsék az adományozók és a nem kormányzati szervezetek munkáját, illetve vállaljanak részt benne, annak érdekében, hogy demobilizálják a gyermekkatonákat, tanáccsal szolgálva és biztosítva a fegyveres erőktől és csoportoktól való elválásukat, segítsék elő leszerelésüket és adott esetben a családba, illetve a társadalomba való visszatérésüket és védjék meg őket az erőszaktól, a bántalmazástól, kizsákmányolástól és a diszkriminációtól;
48. felhívja a nemzetközi közösséget és a kedvezményezetteket, hogy hozzanak létre speciális projekteket a fegyveres konfliktus áldozatává vált nők és lányok átfogó gondozása céljából, és biztosítsák emberi jogaik tiszteletben tartását; mivel a nemi erőszak széles körben elterjedt háborús eszköz, a nem kívánt terhesség és a háborús trauma a női lakosság nagy részét érinti, az erőszak következtében megfogant és megszületett gyermekek védelme mellett a sikeres társadalmi rehabilitáció során ezt kezelni kell és meg kell oldani;
49. felkéri azokat az államokat, amelyeknek területén taposóaknak vannak, hogy hozzanak létre speciális egészségügyi és pénzügyi programokat a taposóaknak miatt megrokkant áldozatok és túlélők társadalmi reintegrációja érdekében, biztosítva egyúttal, hogy ezek a programok a fogyatékkal élő lakosság teljes egészét célozzák, valamint a lakosság, elsősorban pedig a gyermekek számára szervezett, az aknaveszélyről szóló hatékony oktatás érdekében, aktívan folytassák az aknamentesítést és tartózkodjanak a taposóaknak használatától, készletezésétől és kereskedelmétől;
50. tudatában van annak, hogy a felhasznált és fel nem használt lőszer által okozott természeti és tengeri környezeti károk különös odafigyelést igényelnek mind egészségügyi és biztonsági, mind pedig környezet-helyreállítási okokból;
51. felhívja azoknak az AKCS-EU KPK tagállamoknak a figyelmét, amelyek nem írták alá vagy ratifikálták az ottawai egyezményt (Aknatiltalmi Szerződés), valamint a bizonyos hagyományos fegyverekről szóló ENSZ-egyezményt, hogy ezt haladéktalanul tegyék meg;
52. felhívja azokat az AKCS és EU tagállamokat, melyek csatlakoztak az ottawai egyezményhez, hogy a 2005-2009-es nairobi cselekvési tervvel összhangban hajtsák végre annak rendelkezéseit, különösen a taposóakna-mentesítésre vonatkozó kötelezettséget az általuk megállapított határidőig;

Megbékélés

53. kiemeli az emberi jogok elleni bűncselekmények és a nemi erőszak, a kínzások, a letartóztatások és az emberölések pártatlan és objektív kivizsgálásának fontosságát;
54. úgy véli, hogy a ténymegállapító bizottságok rendelkeznek azzal a képességgel, hogy számos előnyt biztosítsanak az átalakulóban lévő társadalmak számára, bár lehet, hogy nem minden esetben megfelelőek; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az ilyen bizottságokban aktív részt vállaljon a társadalom sok különböző ága; hangsúlyozza, hogy egy objektív végső jelentés elkészítését követően – különös fontossága miatt beleértve egy gyermekekről szóló, gyermekek és fiatalok bevonásával kidolgozott szakaszt is – valamennyi szereplőnek mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy végrehajtsa a bizottság ajánlásait;
55. elismeri a ténymegállapító és békéltető bizottság tapasztalatainak fontosságát Dél-Afrikában, viszont hangsúlyozza a módszertan helyi körülményekhez való igazításának fontosságát;
56. rámutat, hogy az amnesztia a megbékélés eszköze lehet, feltéve, hogy bölcs, igazságos és kiegyensúlyozott előkészítés és döntés eredménye, és nem csupán méltánytalanul kihasználják az igazságszolgáltatás megbénítására, irtózatos bűnök elfedésére és az óriási felelősség alól való kibújásra;
57. úgy véli, hogy az igazságszolgáltatás az a fő terület, ahol a nemzetközi közösség közvetlenül részt vállalhat megbékélést eredményező folyamatokban, amint ezt a hágai és az arushai ad hoc törvényszékek, a Nemzetközi Büntetőbíróság (ICC), az ENSZ által kezdeményezett bíróságok Kambodzsában és Sierra Leonében, valamint az egyetemes joghatóság elvének alkalmazása is mutatta;
58. szükségesnek ítéli, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság, az ad hoc bíróságok vagy a független állami bíróságok munkája során, a különböző helyzeteknek megfelelően, biztosítsák, hogy a népi és más irtózatos bűncselekmények ne maradjanak büntetlenül, hogy igazságot szolgáltatassanak, hogy állapítsák meg a valós történéseket, és hogy kárpótlást nyújtsanak az áldozatoknak;
59. hangsúlyozza, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróságnak mindennél fontosabb szerepe lehet a büntetlenség ördögi körének megszüntetésében azáltal, hogy a súlyos emberi jogi visszaélések fő felbujtóit és elkövetőit bíróság elé állítja; meggyőződése, hogy ez olyan légkört teremthet, ahol lehetséges az amnesztia a volt közkatonák számára, illetve e katonák reintegrációja;
60. úgy véli, hogy a nemzetközi közösség segítséget nyújthat abban, hogy a megbékélési programokat tárgyalások útján békemegállapodásokká dolgozzák át, megfelelő jogszabályokat dolgozzanak ki az adott országok számára, és megvédjék azokat, akik helyileg felelősek az ilyen programok és jogszabályok végrehajtásáért; hangsúlyozza a hivatalos szervezetek fontos szerepét az olyan nemzetközi iránymutatások kidolgozásában - mint például a büntetlenség elleni küzdelemről szóló ENSZ iránymutatások -, amelyek erősíthetik a helyi politikai és civil társadalmi vezetőket; hangsúlyozza a nemzetközi jelentési és ellenőrzési mechanizmusok fontosságát;
61. helyteleníti, hogy az Egyesült Államok nyomást gyakorol harmadik országokra az állítólagosan a római alapokmány 98. cikkén alapuló, mentességről szóló kétoldalú megállapodás megkötése érdekében, amely kizárja állampolgárait és katonai állományát az ICC hatásköre alól, illetve a római alapokmányt aláíró államok elleni megtorló intézkedéseket, beleértve a segélyek csökkentését; ezért kéri az ICC-t támogató államokat és az Európai Bizottságot, folytassák erőfeszítéseiket és győzzék meg az Egyesült Államokat, hogy változtassa meg e politikáját, és addig is igyekezzenek segíteni az érintett országokat az amerikai segélyek csökkentését követően;
62. sürgeti, hogy tegyenek lépéseket a tényfeltáró bizottság előtt megjelenő áldozatok személyes biztonságának biztosítására, ha szükséges, fordítsanak különös figyelmet a nőkre, külön meghallgatásokat tartva a nők és gyermekek, azaz a társadalom legkiszolgáltatottabb csoportjai számára; hangsúlyozza, hogy a nőket nem csak áldozatként kell meghallgatni, hanem aktívan be kell vonni őket a megbékélési folyamatba;

63. javasolja, hogy a vallási és a hagyományos közösségi vezetőket fontos szereplőkként vonják be a megbékélési folyamatba, és azt ajánlja, hogy vegyék figyelembe, használják fel és tartsák tiszteletben az idősek bölcsességét;
64. hangsúlyozza, hogy az állam és joghatóságának helyreállítása nélkülözhetetlen a konfliktus utáni helyzetben lévő országokban a választási folyamat megóvása és az intézmények tartós stabilizálása érdekében; felhívja az Európai Uniót és tagállamait, hogy ennek külön figyelmet szenteljenek az AKCS-EU partnerségi megállapodások keretében;
65. létfontosságúnak ítéli meg a béke és tolerancia kultúrájának előmozdítását az állampolgárok közötti kölcsönös szolidaritás kialakítása által és felhív minden politikust, politikai és társadalmi vezetőt, vallási szervezetet és a civil társadalmat a béke, a megbékélés és a nemzeti egység üzeneteinek és jelzéseinek továbbítására a lakosság felé;
66. felhívja a konfliktus után lévő államokat, hogy folytassanak az emberek és a nemzet harmonikus és kiegyensúlyozott fejlődését biztosító gazdaság- és társadalompolitikát, valamint a megbékélésre és a társadalmi problémák békés megoldására irányuló politikát;
67. sürgeti, hogy a korábbi szemben álló felek a békemegállapodás érvénybe lépésének pillanatától kezdjenek rendszeres, nyílt, komoly, elmélyült és átfogó politikai párbeszédet egymással;

Átmenet a demokratikus társadalomba, beleértve a választások előkészítését

68. újfólag megerősíti, hogy a Cotonou-i megállapodásban foglaltaknak megfelelően a demokratikus alapelvek világszerte elfogadottak és az államszervezet alapját képezik, biztosítva a hatalom legitimitását és az alkotmányos, törvényhozási és szabályozási rendszerben kifejeződő intézkedéseinek törvényes voltát;
69. újfólag megerősíti elkötelezettségét a kormányzás demokratikus rendszere mellett, melyet saját országainak valósága is sugalmaz, ahol a biztonság, szabadság és a jog érvényesülése biztosított mindenki számára a törvények keretein belül, és amelyek kivétel nélkül a közösség értékein alapulnak;
70. támogatja a felelősségteljes kormányzás elvének – az AKCS-EU partnerség alapvető elemének – betartását, beleértve a hatalmi ágak szétválasztását, a jogállamiságot, az átláthatóságot és kiszámíthatóságot a közügyek és a természeti és pénzügyi erőforrások kezelésében az igazságos és fenntartható fejlődés érdekében;
71. hangsúlyozza az intézmények – mind a központi, mind a helyi intézmények – kapacitásnövelésének fontosságát a korrupció elleni harcban; hangsúlyozza továbbá a közigazgatás újjászervezésének fontosságát és a köztisztviselők felkészítését feladataik ellátására, hogy képesek legyenek hatékonyan, udvariasan, becsületesen, pártatlanul és méltányosan foglalkozni a közszolgáltatásokat igénybe vevőkkel;
72. hangsúlyozza az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletének fontosságát; a jogállamiságra való hivatkozásra buzdít az államszervezet és a különböző hatalmi ágak hatásköreinek a meghatározása során;
73. létfontosságúnak ítéli meg az alapvető emberi jogokat tiszteletben tartó környezet biztosítását, és javasolja, hogy a fegyveres konfliktus lezárulását követően már egy igen korai stádiumban kezdjék meg az emberi jogok oktatását célzó programokat;
74. felismeri a fegyveres konfliktus lezárultát követően az állami joghatóság helyreállításának, a közigazgatás visszaállításának az adott ország teljes területén és az állami hadsereg és rendőrség újjászervezésének a fontosságát a demokrácia alapelveinek és a többpártrendszerű és szabad társadalmak példája alapján; rámutat arra, hogy bizonyos helyzetekben, szükség és kérés esetén a különböző oldalon harcoló korábbi harcosok besorozása egy közös, új nemzeti hadseregbe vagy rendőrségbe sikeres és hasznos megoldásnak bizonyult az erre specializálódott nemzetközi segítők bevonásával;

75. emlékeztet arra, hogy az átmeneti többpárti kormányzás, a nemzeti egység kormányainak szellemében, megfelelő eszköz lehet a stabilizáció, a béke és a megosztott felelősség elérésére a békemegállapodás megkötése pillanatától kezdve és a választások előtt; valamint felhívja a figyelmet arra a tényre is, hogy a tapasztalatok szerint az ilyen hatalommegosztás a tartós stabilitás platformjaként még a választások lezajlása után is bölcs dolognak bizonyul, amíg a demokratikus kultúra erősen meggyökeresedik és a hatalmváltás kockázatmentesen végbe nem mehet;
76. üdvözli azt a tényt, hogy az EU és a nemzetközi közösség gyakran jelentős szerepet játszik a szembenálló felek meggyőzésében, hogy békemegállapodást kössenek és demokratikus választásokat tartanak; sajnálatát fejezi ki azonban, hogy gyakran nem ajánlják fel a szükséges segítséget a konfliktus utáni feleknek ahhoz, hogy teljes mértékben végrehajtsák a békemegállapodásokat; szorgalmazza, hogy növeljék a konfliktus utáni országoknak nyújtott pénzügyi, igazgatási és logisztikai támogatást a békemegállapodások megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében;
77. javasolja, hogy a végleges tűzszünet vagy a minimális biztonság létrejöttét követően kezdjék meg a demokratikus választások előkészítését és lebonyolítását egy reális ütemterv alapján, amely többek között figyelembe veszi a helyi adottságokat és a rendelkezésre álló emberi, anyagi és pénzügyi erőforrásokat; javasolja, hogy amennyiben nem merülnek fel kivételes körülmények, az első választásokat a fegyveres konfliktus lezárását követő két-három éves időszakon belül tartsák meg; felhívja a figyelmet az országos elnöki és parlamenti választásokon kívül a regionális és helyi választásokra is; hangsúlyozza, hogy a választások semmi esetre sem jelentik a demokratizálódási folyamat végét, amely folyamatos erőfeszítést jelent;
78. felhívja a választások előkészítéséért felelős személyeket, hogy nevezzenek ki egy független ad hoc választási bizottságot, melynek feladata elsősorban a választási névjegyzék összeállítása, a választókerületek számának és helyszínének rögzítése, a szükséges infrastruktúra biztosítása, a személyzet szerződtetése és kiképzése, a jelöltek költségei átláthatóságának ellenőrzése, a szavazatok rögzítésére vonatkozó szabályok lefektetése és a lakosság megfelelő tájékoztatása;
79. bátorítja a nők részvételét a választási folyamatban és a kormányzásban, amellyel kapcsolatban 1995-ben, Pekingben, a Nők Világkonferenciájának cselekvési platformja kijelentette, hogy egy 30 %-os legkisebb részvételi arány jelenti a „kritikus tömeget” a teljesen egyenlő jogok megszerzésének útján;
80. úgy ítéli meg, hogy a jelentős, hozzáértő és független nem állami szereplők fontos szerepet játszhatnak a választási folyamatokban azzal, hogy elősegítik egy nyitott és általános vita kialakulását és szembesítik a képviselőjelölteket a felelősségükkel;
81. felhívja az ENSZ-t és más nemzetközi szervezeteket, hogy megfigyelőkként legyenek jelen és segítsék egy független választási bizottság felállítását; az EU-nak, az Európai Parlamentnek, az ENSZ-nek és más nemzetközi szervezeteknek döntő szerepet kell játszaniuk a választási folyamatok támogatásában és ellenőrzésében, az AKCS-országok demokratizálásához való hozzájárulás érdekében; buzdítja a hosszú távú megfigyelőket, hogy jóval a választás napja előtt utazzanak az országba, hogy az elejétől követhessék a választási eljárást; elvárja azonban, hogy a rövid távú választási megfigyelők, úgymint az Európai Parlament részéről érkezők is pár nappal a választás előtt utazzanak az országba és legalább addig maradjanak, míg a szavazatok első megszámlálása megtörtént;
82. felhív, amennyiben a fogadó ország kéri és szükséges, egy nemzetközi multilaterális erő bevetésére, lehetőség szerint a helyi csapatok támogatásával a biztonság garantálása érdekében; a szavazóhelyiségek nagy száma szintén növeli a biztonságérzetet;
83. kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet a gyülekezési és szólásszabadságra, hogy a választásokon részt vevő politikai pártok szabadon ki tudják fejezni véleményüket az ellenfeleik és az általános demokratikus szabályok tiszteletben tartásával, hogy a független média jelen lehessen; kéri, hogy az újságírók számára biztosítsák a munkájuk ellátásához szükséges mozgási szabadságot és az információ szabadságának tiszteletben tartását; felhív világos és hatékony szabályok lefektetésére, melyek biztosítják a magánajtó alapításának szabadságát és a médiához, különösen a közszolgálati médiához való hozzáférés mindenki számára adott szabadságát; kiemeli e szempontok különös fontosságát az AKCS országokban a rádióállomásokra vonatkozólag;

84. felhívja az Európai Bizottságot, a különböző adományozókat és a megfelelő nem kormányzati szervezeteket, hogy hajtsanak végre médiamunkatársakat képző programokat azzal a céllal, hogy elősegítsék a független és minőségi jelentési tevékenységet, illetve garantálják a megfelelő technikai és anyagi erőforrások - például kazetták, filmanyag és papír - biztosítását;
  85. felhívja a nemzetgyűlés megválasztott tagjait, hogy demokratikus alkotmányt fogadjanak el vagy a lehető leghamarabb dolgozzák át a régit, a konfliktus utáni első általános választások előtt vagy közvetlenül azt követően, és lehetőség szerint tartsanak róla népszavazást, kivéve, ha a korábban konfliktusban állt pártok és a társadalom ezt nem látja szükségesnek; ugyanez vonatkozik a legfontosabb politikai, szervezeti és szerkezeti törvényekre, melyek a demokratikus állam legfontosabb területeit szabályozzák;
  86. kiemeli a kedvezményezett országokkal folytatott, a politikai helyzetről szóló folyamatos politikai párbeszéd fontosságát, amint azt a Cotonou-i megállapodás 8. cikke előrebocsátotta, különösen olyan kérdésekben, mint a fegyver-kereskedelem, a túlzott hadi kiadások, a kábítószer és a szervezett bűnözés, az etnikai, vallási vagy faji diszkrimináció; ennek a párbeszédnek magában kell foglalnia az emberi jogok tiszteletben tartásával, a demokratikus elvekkel, a jogállamisággal és a felelősségteljes kormányzással kapcsolatban elért fejlődés rendszeres értékelését is;
  87. úgy ítéli meg, hogy az egyenlőség alapján nyugvó tapasztalatcsere az adományozó és a kedvezményezett országok képviselői között a párbeszéd képességének növelését segítő eszközök egyike;
  88. utasítja társelnökeit, hogy továbbítsák ezt az állásfoglalást az AKCS-EU Tanácsnak, az Európai Bizottságnak, az Európai Unió Tanácsának és az AKCS regionális integrációs szervezeteinek, illetve valamennyi, a konfliktusban részt vevő félnek az AKCS és az EU tagállamokban.
-

ÁLLÁSFOGLALÁS ⁽¹⁾**az Európai Fejlesztési Alap (EFA) a költségvetésbe való felvételéről**

Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés,

- 2005. április 18. és 21. között Bamakóban (Mali) ülésezve,
  - tekintettel eljárási szabályzata 17. cikkének (1) bekezdésére,
  - tekintettel a 2000. június 23-án Cotonou-ban aláírt ⁽²⁾ és 2003. április 1-én hatályba lépett AKCS-EK partnerségi megállapodásra, különösen az I. mellékletben meghatározott pénzügyi jegyzőkönyvre és a IV. mellékletben megállapított végrehajtási és irányítási eljárásokra,
  - tekintettel az Európai Bizottság a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, „Az AKCS-országokkal való együttműködés az EU költségvetésébe történő teljes integrációja felé” című közleményére (COM(2003)590),
  - tekintettel az Európai Parlament Fejlesztési és Együttműködési Bizottságának az Európai Fejlesztési Alap a költségvetésbe való felvételéről szóló jelentésére (A5-0143/2004) ⁽³⁾,
  - tekintettel a Gazdasági Fejlesztési, Pénzügyi és Kereskedelmi Bizottságnak az Európai Fejlesztési Alap felhasználásáról szóló jelentésére (AKCS-EU/3602/03/végleges) ⁽⁴⁾,
  - tekintettel a Gazdasági Fejlesztési, Pénzügyi és Kereskedelmi Bizottságnak az Európai Fejlesztési Alap a költségvetésbe való felvételéről szóló jelentésére (AKCS-EU/3686/05/végleges),
- A. mivel 1957-es létrehozása óta az EU tagállamainak önkéntes hozzájárulása alapján működő Európai Fejlesztési Alap (EFA) az Európai Unió és az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (AKCS) közötti együttműködés fő pénzügyi eszköze;
- B. mivel az Európai Unió tagállamainak vezetői 2002-ben a Tanács barcelonai csúcstalálkozóján és a fejlődés finanszírozásáról szóló, Monterrey-ben megrendezett nemzetközi ENSZ-konferencián elkötelezték magukat az EK részéről a hivatalos fejlesztéstámogatáshoz (ODA) való hozzájárulásra vonatkozó pénzügyi célkitűzések mellett;
- C. újólag megerősítve az Európai Unió által biztosított pénzügyi támogatásnak az AKCS-államok országos és regionális szintű fejlődésében játszott fontos szerepét, amiből kifolyólag meg kell erősíteni a fejlesztés finanszírozását célzó együttműködést az EFA keretében;
- D. üdvözölve az AKCS-EK pénzügyi együttműködés végrehajtásában a kötelezettségvállalások és kifizetések tekintetében 2003 során elért példátlan fejlődést;
- E. tekintettel a Cotonou-i megállapodás értelmében az engedélyezésre jogosult nemzeti és regionális tisztviselőkre háruló új szerepre és a megállapított valamennyi feladat és kötelezettség végrehajtásának biztosítása érdekében szükséges kapacitásra, különösen az EFA által finanszírozott támogatás kezelésének javítására;
- F. megállapítva, hogy az EFA a költségvetésbe való felvételének kérdése az AKCS-EU partnerség alapvető változásainak pillanatában merült fel, amint azt a gazdasági partnerségi megállapodásokról folyó tárgyalások mutatják, és ami a fejlesztési együttműködés finanszírozásához kapcsolódó célkitűzések és alapelvek további javítására is alkalmat kínál;
- G. újólag megerősítve az engedélyezésre jogosult nemzeti és regionális tisztviselők szerepének és hatáskörének fontosságát a projektek és programok irányításában és végrehajtásában;

⁽¹⁾ Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2005. április 21-én, Bamakóban (Mali) fogadta el.

⁽²⁾ HL L 317., 2000.12.15., 3. o.

⁽³⁾ 2004.4.1-i jegyzőkönyv

⁽⁴⁾ HL C 26., 2004.1.29., 7. o.

- H. aggodalmát fejezve ki a költségvetésbe való felvétel kilátásai és ennek a fejlesztésfinanszírozási együttműködés alapelveire és kulcselemeire, különösen a közös irányításra, a források előreláthatóságára és a források felhasználásának rugalmasságára gyakorolt lehetséges hatása miatt;
- I. rámutatva, hogy az Unió 25 tagúra bővítése az államok önkéntes hozzájárulásán alapuló pénzügyi támogatások terén új költségmegosztási kulcs kialakításához fog vezetni, ha továbbra is fennmarad az ötéves pénzügyi jegyzőkönyv jelenlegi rendszere;
- J. mivel a 25 tagállam mind a mai napig nem állapodott meg az új költségmegosztási kulcsban, és mivel az ügypben minden késlekedés a finanszírozási források befagyasztásához vezet;
- K. emlékeztetve, hogy az EFA a költségvetésbe való felvételének, azaz az általános költségvetésbe való beolvasztásának fő előnye, hogy automatikusan a 25 tagállam által már ismert költségmegosztási kulcs alkalmazásához vezet anélkül, hogy szükség lenne hosszú és esetleg céltalan vitákat folytatni egy új ad hoc költségmegosztási kulcsról a 10. EFA számára;
- L. mivel az új ad hoc költségmegosztási kulcsot illető megegyezés elmaradása megakadályozná vagy nagymértékben késleltetné a „10. EFA” bevezetését, ami természetesen a partnerségi megállapodás célkitűzéseinek megvalósítását veszélyeztetné, mikor pedig lényeges az EFA finanszírozásának folyamatosságát biztosítani;
- M. hangsúlyozva, hogy az EFA a költségvetésbe való felvétele nem minden problémát megoldó csodaszer, sem pedig az AKCS-EU partnerség hatékony működésének akadálya;
- N. mivel 2003. október 8-i közleményében (COM(2003)590) a Bizottság részleges választ adott (amely részletesebb kiegészítést igényel) az AKCS fél számos kérdésére, különösen az éves költségvetési elv hátrányos hatásairól és a többéves finanszírozás megszervezésének lehetőségéről, amelyek megoldása a KPK beleegyezésének feltételül szolgáló garanciákat képezi;
- O. megjegyezve, hogy az Európai Unió költségvetési rendeletében gyakorlati eszközök állnak rendelkezésre az adott célra szánt alapok működésének megszervezéséhez és garantálásához;
- P. megismételve, hogy az AKCS-országok magas részvételi szintje az EFA programozására és végrehajtására vonatkozó döntéshozatali folyamatban az adományozók és a kedvezményezettek között szorosabb partnerségi kapcsolathoz vezet és ahhoz, hogy az AKCS-országok a programokat fokozottabb mértékben érzik a tulajdonuknak;
- Q. újíólag megerősítve a partnerségi vívmányok, különösen a szegénység felszámolását célzó stratégia kulcselemét képező, a Cotonou-i megállapodásban rögzített tulajdonlás és részvétel elve fenntartásának és megerősítésének szükségességét is;
- R. újíólag megerősítve, hogy a források garantálása, a fejlesztési programok AKCS-országok általi tulajdonlása és a partnerségi szellem folytonossága olyan politikai problémák, amelyeket a költségvetésbe való felvétel se meg nem old, se meg nem kérdőjelez;
- S. felismerve, hogy a politikai hatóságoknak választ kell adniuk az AKCS-országok jogos kérdéseire, beleértve a támogatás közös irányítását, a teljesítménymérésnek a 9. EFA során már nyilvánvaló hatásait, illetve a források előreláthatóságát és fenntarthatóságát illetően;
- T. hangsúlyozva, hogy nem indokolatlan 40 évvel az EFA létrehozása után annak reformját felvetni, és hogy a jelenlegi rendszerben mind a mai napig megoldatlanok a kifizetések gyorsaságával és a fel nem használt előirányzatok halmozódásával (11 milliárd euró) kapcsolatos problémák;
1. kijelenti, hogy különös fontosságot tulajdonít az EU AKCS-országokat támogató fejlesztési segélypolitikája folytatásának, amelynek jól körülhatároltnak és azonosíthatónak kell lennie, a kedvezményezett felé kell irányulnia, és amelyhez állandó és garantált finanszírozást kell biztosítani;

2. nyomatékosan kéri, hogy az AKCS-EU partnerség őrizze meg sajátos tulajdonságait, csakúgy, mint partnerségi szellemét, és ily módon járuljon hozzá a kölcsönös cél eléréséhez, a szegénység felszámolásához és a millenniumi fejlesztési célok megvalósításához;
3. sürgeti az Európai Bizottságot és az AKCS-államok hatóságait, hogy az AKCS-EK pénzügyi együttműködés végrehajtása tekintetében kettőzzék meg erőfeszítéseiket a 2003-ban elért eredmények hosszú távú fenntartása és javítása céljából, kihasználva a programozás új megközelítésének alkalmazását, illetve a hatáskörök és a döntéshozatal decentralizációját;
4. ismételten aggódalmát fejezi ki amiatt, hogy bár fejlesztés szempontjából az EU az AKCS-országok legfontosabb partnere, a mindkét fél részéről felmerülő adminisztrációs és eljárási késedelmek és akadályok problémáját, amelyek lassítják és gátolják az EFA-források áramlását, a költségvetésbe való felvételtől függetlenül meg kell oldani vagy javítani kell;
5. megerősíti, hogy az AKCS-csoport számára elérhető pénzügyi keretnek olyan összegűnek kell lennie, hogy lehetővé tegye a Cotonou-i megállapodás célkitűzéseinek megvalósítását, akár egy tizedik EFA, akár a közösségi költségvetés finanszírozza azt;
6. sürgeti az EU Tanácsát és a Bizottságot, fontolják meg a közösségi költségvetésre vonatkozó pénzügyi szabályozás alóli mentesség bevezetését, hogy figyelembe vegyék az AKCS-csoport aggódalmait, és megerősítsék a fejlesztési alapra vonatkozó partnerséget, tulajdonlást és előreláthatóságot;
7. hasonló szellemben ajánlja, hogy az EFA előirányzatok megfelelő hányadát a parlamenti képviselők, illetve a politikai, gazdasági és társadalmi vezetők politikai oktatására és képzésére fordítsák a felelőségteljes kormányzás, a jogállamiság, a demokratikus struktúrák, valamint a szabad választásokon alapuló plurális demokráciákra jellemző, a kormány és ellenzék közötti interakció tartós megerősítése érdekében; megjegyzi, hogy ezeket a pénzeszközöket közigazgatási főiskolák létrehozására, valamint a parlamenti képviselők, a helyi hatóságok képviselői, illetve a politikai pártokban és szervezetekben felelős pozíciót betöltő személyek politikai oktatására kell fordítani;
8. rámutat, hogy az EFA a költségvetésbe való felvételére vonatkozó valamennyi döntésnek összhangban kell lennie az EU által 2002-ben, a Tanács barcelonai csúcstalálkozóján és az ENSZ Monterrey-ben megrendezett, fejlesztésfinanszírozásról szóló konferenciáján tett kötelezettség-vállalásokkal, melyek szerint 2002 és 2006 között 0,33 %-ról átlagosan 0,39 %-ra növeli a hivatalos fejlesztési támogatások szintjét;
9. sürgeti az EU tagállamait és az Európai Bizottságot, tartózkodjanak olyan döntések meghozatalától, amelyek a Cotonou-i megállapodás célkitűzéseivel ellentétes hatást okozhatnak;
10. hangsúlyozza, hogy el kell oszlatni a „kevésbé jól teljesítő” AKCS-országok aggódalmait, melyek szerint az EFA a költségvetésbe való felvétele a számukra biztosított pénzeszközök csökkenését jelentheti, és felhívja a Bizottságot, magyarázza meg, hogyan kívánja garantálni, hogy ezeknek az országoknak az érdekei ne sérüljenek;
11. ajánlja annak az intézkedésnek a bevezetését, amelyet az Európai Parlament Fejlesztési Bizottságának 2005. március 15-i ülésén MICHEL biztos is üdvözölt, és amely szerint a fel nem használt EFA-pénzeszközöket (fennmaradó egyenleget) az AKCS intézményes partnerek (pl. a Caricom, az Afrikai Unió, a Nepad, a Nyugat-Afrikai Gazdasági és Monetáris Unió stb.), illetve jelentős számú közösen pályázó AKCS-ország által benyújtott nagyobb infrastruktúra projektek, illetve egyéb regionális és transznacionális projektek támogatására fordítsák;
12. tudomásul veszi az AKCS-országok aggódalmait a közösségi költségvetés éves elvének alkalmazása miatt felmerülő esetleges hatásokra vonatkozóan, még ha a Bizottság elég világosan jelezte is, hogy ez az elv nem zárja ki a többéves programozás lehetőségét;

13. felkéri az AKCS-EU titkárságát, hogy a lehető legrövidebb időn belül készítsen közös jegyzetet, amely összefoglalja az AKCS Tanács, az EU Tanácsa és az Európai Bizottság álláspontját a költségvetésbe való felvétel hatásait és az éves költségvetési elvet illetően, a fejlesztésfinanszírozás céljából történő együttműködés kulcselemei, különösen az alábbiak alapján:
    - a támogatás közös irányítása;
    - a források előreláthatósága és fenntarthatósága;
    - a költségvetésbe felvenni szándékozott források szintje;
    - rugalmasság a források felhasználásában;
    - a források felosztása;
    - az engedélyezésre jogosult nemzeti és regionális tisztviselők szerepe és hatáskörei;
    - az AKCS-EK Fejlesztésfinanszírozási Együttműködési Bizottságának szerepe és hatáskörei;
    - a források gyors kifizetése;
    - a teljesítménymérés hatásai;
  14. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az AKCS-országok számára hosszú távon garantált fejlesztésfinanszírozást kell biztosítani, és hogy a finanszírozási rendszer módosítását követően egyetlen AKCS-ország sem kerülhet a korábnál kedvezőtlenebb helyzetbe;
  15. megismétli a jelenlegi EFA által biztosított források előreláthatóságának fontosságát, ami megkönnyíti az AKCS-országokban a hosszú távú programozást, és amelyet a KPK erősen támogat;
  16. felkéri az Európai Bizottságot, az EU Tanácsát, az Európai Parlamentet és az AKCS-államokat, alakítsanak ki az elmélyült konzultációk tartásához megfelelő keretrendszert, hogy értékelni lehessen a két rendszer (az EFA a költségvetésbe való felvétele és a költségvetésbe való fel nem vétele) előnyeit és hátrányait;
  17. újfólag megerősíti annak szükségességét, hogy a jövőbeli EFA-rendeletre vonatkozó valamennyi együttdöntési eljárás során meg kell őrizni az AKCS-országok fejlesztési programjai tekintetében a „partnerség” és az AKCS-országok általi „tulajdonlás” elvét, illetve biztosítani kell az AKCS-országok bevonását a pénzeszközök felhasználását illető döntésekbe;
  18. hasonló szellemben szükségesnek ítéli, hogy az EFA esetleges, a költségvetésbe való felvétele esetén a Közös Parlamenti Közgyűlést szorosan bevonják az EU költségvetési eljárásába annak érdekében, hogy az EU költségvetési hatósága számára értékes hozzájárulást biztosítson az AKCS-országokra vonatkozó költségvetési kérdések tekintetében;
  19. javasolja, hogy az EFA a költségvetésbe való felvételéről zajló vitákkal párhuzamosan történjen meg a 10. EFA előkészítése és az AKCS-országok számára történő rendelkezésre bocsátása, hogy lehetővé tegye számukra az általános költségvetésre érvényes költségmegosztási kulcs alapján finanszírozott partnerségi megállapodás célkitűzéseinek megvalósítását; üdvözli, hogy folytatódnak a finanszírozásról folyó tárgyalások, legyen szó akár az EU általános költségvetésének keretein belül, vagy egy esetleges 10. EFA keretén belül történő finanszírozásról, és ebben az összefüggésben tudomásul veszi a Bizottság javaslatát, mely szerint a 2008-2013 közötti időszak tekintetében az AKCS-csoport számára többéves finanszírozási keretet dolgozzanak ki az együttműködéshez;
  20. hangsúlyozza az adott régiók és országok számára biztosított külön források fenntartásának szükségességét, és külön kiemeli, hogy az EFA-források más globális célkitűzésekhez való átcsoportosítása csak az AKCS-országokkal való konzultációt követően legyen lehetséges;
  21. utasítja társelnökeit, továbbítsák ezt az állásfoglalást az AKCS-EU Tanácsának, az Európai Bizottságnak és az Európai Unió Tanácsának.
-

ÁLLÁSFOGLALÁS ⁽¹⁾ a szudáni helyzetről

Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés,

- 2005. április 18. és 21. között Bamakóban (Mali) ülésezve,
  - tekintettel a szudáni kormány és a Szudáni Népi Felszabadító Mozgalom/ Hadsereg (SPLM/A) között 2005. január 9-én Nairobiban (Kenya) aláírt átfogó békemegállapodásra,
  - tekintettel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának vonatkozó határozataira és a darfuri helyzettel foglalkozó nemzetközi vizsgálóbizottság az ENSZ főtitkárának az 1564. (2004) sz. határozat alapján benyújtott jelentésére,
  - tekintettel a szudáni kormány, a Szudáni Felszabadító Mozgalom/Hadsereg (SLM/A) és az Igazság és Egyenlőség Mozgalom (JEM) között 2004. április 8-án N'djamenában (Csád) tűzszüneti megállapodásra és a tűzszüneti bizottság jelentéseire,
  - tekintettel a Szudánt és a Nemzetközi Büntetőbíróságot illetően elfogadott korábbi állásfoglalásaira,
  - tekintettel eljárási szabályzata 17. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Elnökség az eljárási szabályzat 20. cikke alapján elhatározta, hogy „küldöttséget indít Szudánba, amennyiben lehetséges Darfurba, a déli és a keleti országrészbe, hogy a 9. ülészkra előkészítse a sürgősségi vitát és az állásfoglalást” ,
- B. mivel 2005. március 23. és 27. között küldöttség ment Szudánba és meglátogatta Khartumot, Észak-Darfurt, Dél-Darfurt és Jubát (Bahr El Gabel),
- C. mivel az átfogó békemegállapodás rendelkezik a fegyveres erők szétválasztásáról, délről két és fél éven belül 91 000 fős kormányerő, északról pedig 8 hónapon belül az SPLA kivonásáról, az olaj egyenlő elosztásáról és 3 év múlva tartandó választásokról,
- D. mivel a darfuri konfliktus nem ért teljesen véget, és eredményeként sok ezer ember vesztette életét, körülbelül 1,65 millió embert űztek el lakhelyéről, 200 000 menekült van Csádban és a konfliktus által érintett emberek teljes száma hozzávetőlegesen eléri a 2,5 milliót ⁽²⁾,
- E. mivel a darfuri helyzettel foglalkozó nemzetközi vizsgálóbizottság megállapította, hogy a szudáni kormányerők és milíciák „válogatás nélküli támadásokat, beleértve a civilek meggyilkolását, kínzást, emberek elhurcolását, falvak lerombolását, nemi erőszakot és a szexuális erőszak más formáit, fosztogatásokat és a lakosság elűzését” követtek el Darfur-szerte, és „ezeket a tetteket széles körben és rendszeresen hajtották végre, ezért az emberiség elleni bűncselekményeknek nyilváníthatók”,
- F. mivel a darfuri helyzettel foglalkozó nemzetközi vizsgálóbizottság értékelést végzett Darfurban „a nemzetközi emberi jogi törvény és a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértése, beleértve az emberiség elleni bűntetteket, illetve a háborús bűncselekmények” elkövetésével gyanúsított egyénéről, és arra a következtetésre jutott, hogy „(ezeknek a) kegyetlenségeknek a lehetséges felelősei egyéni elkövetők, beleértve a szudáni kormánytisztviselőket, a milíciák tagjait, a lázadó csoportok tagjait, valamint egyénileg fellépő külföldi katonatiszteket”,
- G. mivel a 2004. november 25-én Hágában elfogadott utolsó állásfoglalása óta még mindig történnek támadások a polgári lakosság ellen és halálesetek, illetve továbbra is széles körben elterjedt a nemi erőszak és a fosztogatás a darfuri falvakban, amint azt az Afrikai Unió tűzszüneti bizottsága (AUCFC) jelentette, és ezt tovább súlyosbítja a banditizmus növekedése,

⁽¹⁾ Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2005. április 21-én, Bamakóban (Mali) fogadta el.

⁽²⁾ Forrás: A darfuri helyzettel foglalkozó nemzetközi vizsgálóbizottság jelentése.

- H. mivel a darfuri helyzettel foglalkozó nemzetközi vizsgálóbizottság arra a következtetésre jutott, hogy „a szudáni igazságügyi rendszer képtelen és nem is hajlandó a darfuri helyzetet kezelni. Ezt a rendszert az utóbbi évtizedben jelentősen meggyengítették. A végrehajtói hatalomnak széleskörű hatáskört adó korlátozó törvények aláaknázták a bírói hatalom hatékonyságát, és sok, Szudánban jelenleg hatályban lévő törvény sérti az alapvető emberi jogi előírásokat”,
1. melegen üdvözli a szudáni kormány és az SPLM között 2005. január 9-én Nairobiban létrejött, történelmi jelentőségű átfogó békemegállapodást, amely a 21 évig tartó polgárháborúnak véget vetett, és Dél-Szudánban a béke irányába tett jelentős lépésnek, valamint olyan előrelépésnek tekinthető, amely Darfurba is békét hozhat;
  2. sürget minden felet, hogy haladéktalanul hajtsák végre az átfogó békemegállapodást, valamint annak jegyzőkönyveit, amelyek többek között a hatalom és a vagyon megosztására vonatkozó megállapodásokat tartalmazzák;
  3. elégedetten nyugtázza az átfogó békemegállapodás által teremtett új szellemet és lelkesedést, amelyet bizonyít mintegy 100 000 személy visszatérése délre állatállományukkal együtt és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a lakosság mihamarabb megkapja a békejárdékot;
  4. üdvözli az ENSZ Biztonsági Tanácsának a 10 000 főből álló szudáni ENSZ-misszió (UNMIS) létrehozásával kapcsolatos határozatát, aminek a hadban álló felek lefegyverezése, a megbékélés, a jogállamiság és az emberi jogok betartása, az aknamentesítés és a választások felügyelete a feladata, valamint az országban zajló rehabilitációs és fejlesztési folyamatban való részvétel; elismeréssel adózik továbbá az UNMIS-ben részt vevő országoknak;
  5. kiemeli a taposóakna-probléma súlyosságát Dél-Szudánban, és kéri a nemzetközi közösséget, a szudáni kormányt, az SPLM-et, az ENSZ-t és más szereplőket, hogy késlekedés nélkül végezzék el az aknamentesítést az utak szabadabbá tétele és az országon belül lakhelyükről elűzött személyek és a menekültek otthonaikba való visszatérésének lehetővé tétele érdekében;
  6. úgy látja, hogy a háború vége lehetővé teszi a gazdasági fejlődést Dél-Szudánban;
  7. felismeri az oktatás fontos szerepét a fejlődési folyamatban és az oktatási létesítmények rehabilitációjának szükségességét;
  8. felhívja a szudáni kormányt és az SPLM-et, hogy kőolajból származó, a békemegállapodásban foglalt forrásmegosztás értelmében a számukra juttatott jövedelmet fejlesztési célokra használják, hogy a szudáni nép láthassa a béke előnyeit; kéri a szudáni kormányt és az SPLM-et, hogy csökkentsék a katonai költségeket és növeljék az egészségügyi és az oktatási kiadásokat;
  9. komoly aggodalmát fejezi ki az Úr Ellenállási Hadseregének (LRA) Dél-Szudánban és Ugandában folytatott tevékenysége miatt;
  10. üdvözli a szudáni és az ugandai kormány közötti jó együttműködést az LRA üldözésében, és sürgeti a határokon átnyúló, meglévő intézkedések kiterjesztését;
  11. tudomásul veszi a szudáni hadsereg nyilatkozatát, mely szerint az LRA gyermekkatonáit nem fogják üldözni, és hangsúlyozza, hogy az LRA oldalán harcoló gyermekkatonák erőszakos sorozás áldozatai, és a vonatkozó nemzetközi egyezményeknek megfelelően kell őket kezelni;
  12. kéri valamennyi olajtársaságot, hogy teljes mértékben tartsák be a nyersanyag-kitermelő iparágak átláthatóságára vonatkozó kezdeményezést és a nemzetközi önkéntes biztonsági elveket; felhívja a Bizottságot, hogy a vállalatok társadalmi felelősségére vonatkozó politikáikhoz kapcsolódóan ezt kövesse nyomon;
  13. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a szudáni kormány évtizedekig gazdaságilag és politikailag háttérbe szorított egyes közösségeket és régiókat, ami elmélyítette a darfuri konfliktust;

14. megjegyzi, hogy a legtöbb félben fokozottabb mértékben tudatosult, hogy a darfuri helyzet politikai és nem katonai megoldást kíván, és ezért felhív a pozitív cselekvések fokozására a felek részéről, ami a konfliktus lezárásának az egyetlen módja;
15. felhívja továbbá a szudáni kormányt, az SLM/A-t és a JEM-et, hogy vállaljanak aktívabb szerepet az abujai (Nigéria) békefolyamatban, és kéri a darfuri konfliktusban részt vevő összes felet a békemegállapodás szigorú betartására;
16. felhívja a kormány- és a lázadó erőket, hogy tegyenek eleget az Afrikai Unió követelésének azáltal, hogy visszatérnek a 2004. decemberi állásaikba, végrehajtják a kormánymilícia és a „népi védelmi erők” leszerelését, tájékoztatják az AUCFC-t a lázadók állásairól és beszüntetik a humanitárius segítség-szervezetek emberei elleni támadásokat, lehetővé téve számukra, hogy az egész területen szabadon tevékenykedjenek;
17. támogatja a javaslatot, mely szerint az AU darfuri jelenlétét növeljék körülbelül 6 000 katonai alkalmazottra;
18. üdvözlí, hogy a szudáni kormány katonai repülőgépeire felszállási tilalmat adott ki Darfurban, és kéri a kormányt, hogy az átfogó békemegállapodásnak megfelelően ugyanezt tegye harci helikoptereivel is;
19. felhívja Szudán kormányát, hogy biztosítsa a megerőszakolt nők számára az orvosi kezelés lehetőségét az incidens bejelentése előtt vagy után, és azt, hogy minden erőfeszítést megtesz a rendőrség továbbképzése érdekében a szexuális és a nemi alapon történt erőszakkal kapcsolatos ügyekben; e tekintetben üdvözlí a nemi erőszak bejelentésével kapcsolatos eljárásban beállt változásokat (a 8. sz. formanyomtatványt illetően és az egyenjogúság biztosítását az egészségügyi nem kormányzati szervezetek számára kezelési központokként történő elismerésük által), amint azt az igazságügyi miniszter a küldöttség tudomására hozta;
20. üdvözlí az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2005. március 31-i határozatát, mely szerint az ICC-alapokmány 13. cikk (b) bekezdésének megfelelően a darfuri helyzetet a Nemzetközi Büntetőbírósághoz utalja, és kéri a szudáni kormányt, hogy teljes mértékben működjön együtt a bírósággal;
21. felhívja a szudáni konfliktusban részt vevő összes felet, hogy tartózkodjanak 18 éven aluli gyermekkatonák besorozásától és bevetésétől, és felhívja a szudáni hatóságokat, nyújtsanak védelmet az otthonból elűzött gyermekek számára, különösen az egyedülálló kiskorúaknak, amint azt a vonatkozó egyezmények megfogalmazzák;
22. felhívja Szudán, valamint Csád, Líbia és a Közép-Afrikai Köztársaság kormányát, vonják szigorúbb ellenőrzés alá a kézfegyverek kereskedelmét a régióban;
23. elkötelezettségükért elismeréssel adózik a humanitárius segélyezést végzőknek, beleértve az ENSZ-szervezeteket, a Vöröskereszt és a Vörösféldhold mozgalmat, az ECHO-t, a nemzetközi nem kormányzati szervezeteket és a civil szervezeteket, és kéri az összes felet Darfurban, hogy tartózkodjanak ezek zaklatásától, illetve munkájuk akadályozásától; a humanitárius dolgozóknak szabadon kell mozogniuk ahhoz, hogy segítséget tudjanak nyújtani, és el tudják végezni a munkájukat megbízatásuknak, szerepüknek és feladatuknak megfelelően;
24. határozottan elítéli a nemzetközi nem kormányzati szervezetek és humanitárius dolgozók ellen 2005. március 22-én elkövetett támadásokat a Nyala és Kass közötti úton, amelyek igazi áldozatai azok az emberek, akiket ezek a szervezetek segítettek;
25. üdvözlí a következő hetekre tervezett, hepatitis és agyhártyagyulladás elleni tömeges védőoltási kampányokat Darfurban;
26. kéri Khartum hatóságait, korlátozzák az országon belül otthonaikból elűzött személyek házainak lebontását, és összehangoltabban tervezzék meg az elűzött személyek Shikanból El Fateh-be történő áttelepítését, beleértve a közösségfejlesztési támogatás biztosítását is annak érdekében, hogy minimalizálják az önkényesen elfoglalt területekről való kitelepítés hátrányos hatásait;
27. felhívja a nemzetközi közösséget, hogy folytassa a szudáni menekülteknek és a csádi befogadóknak nyújtott humanitárius és fejlesztési támogatást, és erősítse tovább a szudáni és a csádi civil társadalmat, mint partnereket a békében;
28. utasítja társelnökeit, hogy továbbítsák ezt az állásfoglalást az AKCS-EU Tanácsnak, az Európai Bizottságnak, az Európai Unió Tanácsának, Szudán kormányának, az Afrikai Uniónak, az IGAD-nak, az Amerikai Egyesült Államok, a Közép-Afrikai Köztársaság, Csád, Kína, Egyiptom, Eritrea, Líbia, Norvégia, Oroszország, valamint Uganda kormányának és az ENSZ főtitkárának.

ÁLLÁSFOGLALÁS ⁽¹⁾
az afrikai Nagy-tavak térségében kialakult helyzetről

Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés,

- 2005. április 18. és 21. között Bamakóban (Mali) ülésezve,
  - tekintettel eljárási szabályzata 17. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a Nagy-tavak térségének békéjét, stabilitását és fejlődését továbbra is kihívások sokasága akadályozza;
- B. mivel a Kongói Demokratikus Köztársaság (KDK) területén a természetes erőforrások folytatódó illegális kitermelése továbbra is konfliktust szít és a biztonság hiányának forrása az egész térségben;
- C. mivel e térség országait összefonódó konfliktusokból álló történelem és gyakori, határokon átnyúló menekültáramlás kapcsolja össze, és hasonló konfliktus utáni szükségleteik vannak az igazságszolgáltatás és az emberi jogok védelme terén;
- D. aggódva a Nagy-tavak térségében növekvő szegénység és az otthonukból elűzött személyek és menekültek nagy számával jellemezhető válságos humanitárius helyzet miatt;
- E. mivel a konfliktusok következményeit kezelni kell, különösen a volt katonák leszerelése, demobilizációja és reintegrációja, a menekültek hazatelepítése, az országon belül otthonaikból elűzött személyek visszatelepítése és megvalósítható gazdaságfejlesztési programok által;
- F. megrendülve attól, hogy a szexuális és a nemi erőszakot háborús fegyverként használják;
- G. mivel Ruanda több százezer, tömeggyilkossággal vádolt személy tárgyalása felé halad, Burundi, illetve a KDK pedig jelenleg újjáépíti nemzeti igazságügyi rendszerét és ténymegállapító és békéltető bizottságokat hoz létre;
- H. mivel a hágai Nemzetközi Büntetőbíróság 2005 márciusában megtartotta az első tanúkihallgatást a KDK-ban feltételezeten elkövetett háborús bűncselekmények kivizsgálása során;
- I. mivel kidolgozták a stratégiát egy regionális biztonsági, stabilitási és fejlesztési paktumra, amelyet 2004 novemberében Dar Es Salaamban alá is írtak;
- J. mivel a Nagy-tavak térsége iszonyú humanitárius és társadalmi-gazdasági problémáival átfogó fejlesztési csomagot igényel;
- K. mivel a KDK rendkívül kényes átmeneti szakaszban van, és az a nehéz feladat áll előtte, hogy a demokratikus választásokat követően életképes intézményeket hozzon létre;
- L. mivel a KDK-ban tervezett 2005-ös választások késése megingatja a stabilitásra vágyó emberek bizalmát, amint azt Kofi Annan ENSZ-főtitkár megállapította;
- M. mivel Ituri körzetében, illetve Észak- és Dél-Kivu tartományaiban még mindig nincs béke; mivel az ENSZ-erők Ituriban fokozták tevékenységüket;
- N. mivel az Interahamwé és a volt FAR kérdése komoly problémát jelent a Ruanda és a KDK közötti viszonyban és megnehezíti a két ország közötti jó kapcsolatot;
- O. megjegyezve, hogy a Demokratikus Erők Ruanda Felszabadításáért (FDLR) vállalkozott a leszerelésre és az együttműködésre a ruandai békefolyamatban és sürgeti azt, hogy tegyen meg minden erőfeszítést e vállalat teljesítésére;

(¹) Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2005. április 21-én, Bamakóban (Mali) fogadta el.

- P. mivel az 1999-es lusakai és a 2002-es pretoriai megállapodások előírásainak értelmében soha nem volt még ennyire fontos a KDK területén tartózkodó fegyveres csoportok lefegyverzése;
- Q. mivel a térség valódi békéje nélkül a kongói kormány újjáépítési erőfeszítései nem hozhatják meg az elvárt eredményeket;
- R. mivel Burundi a fejlődő országok listáján a harmadik legszegényebb ország, és miközben az ország igyekszik a politikai átmenetet véghezvinni, etnikai egyensúlya továbbra is potenciális destabilizáló tényező marad;
- S. mivel a lakosság több mint 90 %-a megszavazta az új alkotmányt;
- T. mivel az alkotmány előírja, hogy a közintézményekben a burundi nők részvételi arányának el kell érnie a körülbelül 30 %-ot, ami példátlan intézkedés az ország történetében;
- U. mivel az új alkotmány elfogadása egy kezdeti szakasz, amelyet több, a hatalommegosztás minden szinten történő megerősítése érdekében tervezett választás követ;
- V. aggódva az Úr Ellenállási Hadserege által Észak-Ugandában folyamatosan elkövetett atrocitások miatt;
- W. mivel az Afrikai Unió Béke és Biztonsági Tanácsa „merész lépéseket vár az Afrikai Uniótól” az illegális ruandai fegyveres csoportok fegyverletételének biztosítását célzó intézkedésekben való még aktívabb részvétel formájában; mivel az Európai Unió kifejezte hajlandóságát ennek az Afrikai Unió által végzett tevékenységnek a támogatására;
- X. mivel a hágai Nemzetközi Büntetőbíróság hamarosan elfogatóparancsot adhat ki az Úr Ellenállási Hadserege (LRA) ugandai rangidős parancsnokai ellen;
1. felhívja a Nagy-tavak térségének állam- és kormányfőit, hogy mozdítsák elő a létező regionális béketeremtési és fejlesztési intézkedések hatékony végrehajtását a regionális béke és biztonság alapjainak biztosítása és megerősítése érdekében;
  2. hangsúlyozza, hogy az ázsiai szökőárat, illetve a 20 évig tartó szudáni polgárháborúnak véget vető békemegállapodás aláírását követően nyújtott erőforrások nem vonhatják el a figyelmet erről a konfliktusok által megosztott térségről;
  3. felhív az emberi jogokat megsértő személyek büntetlenségének megszüntetésére, amely jellemző a térségben, és hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak sürgetnie kell az adományozó nemzeteket, valamint az ENSZ-szervezeteket az elszámoltathatóság mechanizmusainak támogatására, beleértve a megreformált nemzeti igazságügyi rendszereket;
  4. felhívja a Nagy-tavak térségének országait, hogy a büntetlenség elutasítását, illetve az áldozatok jogát a pártatlan bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz tegyék a jogállamiság megerősítésének sarokkövévé, mivel ez a fenntartható béke egyetlen garanciája;
  5. felhívja a Nemzetközi Büntetőbíróságot, hogy vizsgálati körét az egész térségre terjessze ki, és mihamarabb indítson eljárást a legsúlyosabb bűncselekmények feltételezett elkövetői ellen, bármilyen felelőségteljes állást töltsenek is azok be;
  6. felhívja a térség kormányait és az európai államokat, hogy teljes mértékben működjenek együtt a Nemzetközi Büntetőbírósággal;
  7. felhívja a térség államait, hogy amennyiben még nem tették meg, ratifikálják az ICC-alapokmányt, fogadjanak el az alapokmány előírásainak alkalmazásáról szóló jogszabályokat és ratifikálják az Afrikai Charta kiegészítő, az Emberek és Népek Jogainak Afrikai Bíróságát létrehozó jegyzőkönyvét, amely a 34. cikk (6) bekezdése szerinti nyilatkozat által lehetővé teszi az egyéni jogorvoslatot e bíróság előtt;
  8. határozottan elítéli a Nagy-tavak térségében nagy számban elkövetett szexuális erőszakot, különösen a nők és a lányok elleni nemi erőszakot;

9. üdvözli a tényt, hogy a helyes kormányzás és a gazdasági növekedés előmozdítása érdekében néhány ország a Nagy-tavak térségében elfogadta a NEPAD afrikai szakértői értékelési mechanizmust, és sürgeti azokat az országokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy fogadják el ezt az eszközt;
10. felhívja az összes felet és a nemzetközi közösséget, hogy küzdjenek az emberi jogokkal való visszaélések és e jogok megsértése ellen, és tegyenek meg minden intézkedést az ilyen jellegű bűncselekmények elkövetőinek a megfelelő nemzetközi bíróságokon történő törvény elé állítása érdekében;
11. felhívja a Nagy-tavak térségének országai, különösen a KDK területi integritásának tiszteletben tartására, felhívja továbbá a konfliktus valamennyi résztvevőjét, hogy tartsák tiszteletben a 2003-as békemegállapodásokat, illetve az ENSZ Biztonsági Tanácsának vonatkozó határozatait;
12. sürgeti Ruandát, hogy folytassa a volt lázadóknak a civil társadalomba és a hadseregbe való integrációjáért tett erőfeszítéseit;
13. aggodalmát fejezi ki az Ituri körzetében, illetve az Észak- és Dél-Kivu tartományaiban folytatódó súlyos zavargások miatt, és kéri az összes külföldi fegyveres csoport azonnali visszavonulását;
14. felhívja a fegyverekre vonatkozó embargó tiszteletben tartására és az elfogadott mechanizmusok hatékony végrehajtására;
15. felhívja az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy szabjon ki szankciókat (mozgás korlátozása, vagyoni eszközök befagyasztása) azon személyek (állampolgárok és külföldiek) ellen, akikről bebizonyosodott az AKCS-országok fosztogatásában való részvétel valamely konfliktus vagy konfliktus utáni helyzet során;
16. úgy véli, hogy a Dar es Salam-i nyilatkozat végrehajtása szilárd alapot jelent a Nagy-tavak térségének országai közötti béke megteremtésére valamennyi érintett ország területi integritását tiszteletben tartása mellett;
17. felhívja az Európai Bizottságot és a Tanácsot, hogy pénzeszközökkel és minden egyéb eszközzel támogassák a Dar es Salam-i nyilatkozat végrehajtását;
18. hangsúlyozza az ENSZ KDK-beli missziójának (MONUC) alapvető fontosságát, és felhívja a nemzetközi közösséget, illetve az EU-t és annak tagállamait, hogy küldjenek csapatokat a MONUC-békeerő gerincének megerősítésére;
19. felhívja az Európai Uniót, hogy a szükséges finanszírozás és logisztikai támogatás biztosításával tegye lehetővé az Afrikai Unió számára, hogy a MONUC és az egyesített kongói hadsereg együttműködésével és az ENSZ megbízása alapján (a charta VII. fejezete) biztosítsa a korábbi ruandai vezetéshez hű, jelenleg a KDK területén tartózkodó fegyveres csoportok fegyverletételét;
20. felhívja a Közép-Afrikai Államok Gazdasági Közösségét (ECCAS), hogy aktívan támogassa a békefolyamat megerősödését a Nagy-tavak térségében, valamint a Kongói Demokratikus Köztársaság stabilitását és biztonságát célzó intézkedéseket;
21. aggódva jegyzi meg a nemzeti katonák és rendőrök fizetésének és kiképzésének hiányát, ami önmagában is jelentős kockázati tényező a biztonságra nézve; felhívja az EU-t és a nemzetközi közösséget, hogy segítsenek a KDK nemzeti hadseregének finanszírozásában, szakképzésében és felszereléssel való ellátásában, lehetővé téve számára, hogy szerepet játsszon a külföldi fegyveres csoportok leszerelésében és a választások biztonságos légkörének biztosításában;
22. sürgeti a Tanácsot, hogy az ARTEMIS hadművelet példájára sürgősen fontoljon meg egy újabb európai uniós missziót a KDK-ba, az ország keleti részének biztonsága növelése érdekében, különösen a Ruandával határos területen;
23. felhívja a választásoknak az alkotmányban meghatározott időszakon belüli megtartására annak érdekében, hogy a KDK népe szabadon és demokratikusan megválaszthassa vezetőit és sürgeti a nemzetközi közösséget, hogy minden tőle telhetőt tegyen meg a jelenleg zajló demokratikus folyamat támogatása érdekében;

24. elítéli a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértését, beleértve a polgári lakosság ellen a burundi fegyveres csoportok által elkövetett szexuális erőszakot; támogatja a Burundi kormánya és a Palipehutu-FNL közötti, folyamatban lévő tárgyalásokat és sürgeti az utóbbit nyilatkozata végrehajtására és a ellenségeskedések beszüntetésére a végleges béke biztosítása céljából Burundiban;
  25. támogatását fejezi ki az ENSZ burundi missziójának ajánlását illetően, amely szerint létre kell hozni egy ténymegállapító és békéltető bizottságot, illetve a burundi bírósági rendszeren belül működő, a népiirtás, az emberiség elleni bűncselekmények és a háborús bűnök elkövetőivel foglalkozó külön ügyészési hivatalt;
  26. kiemeli az új alkotmány elfogadásáról szóló, 2005 februárjában Burundiban tartott sikeres népszavazást, valamint annak magas részvételi arányát;
  27. felhívja valamennyi burundi felet, hogy tegyenek gyors lépéseket a békemegállapodások végrehajtása érdekében és tartózkodjanak minden olyan cselekménytől, amely veszélyeztetheti a békefolyamatot és a választások megszervezését;
  28. hangsúlyozza, hogy az új burundi alkotmány döntő lépés az ország, illetve a Nagy-tavak térségének békéje és stabilitása felé vezető úton;
  29. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Burundiban fokozódik az élelmiszerhiány és a gazdaság is komolyan gyengül;
  30. felhívja a nemzetközi közösséget és különösen az Európai Uniót, hogy nyújtsanak segítséget az éhínség által veszélyeztetett területeknek főként Burundiban, a KDK keleti és Uganda északi részén;
  31. felhívja a nemzetközi közösséget, hogy fordítson nagyobb figyelmet az észak-ugandai konfliktusra;
  32. felhívja valamennyi felet, különösen a nemzetközi közösséget, hogy tegyen azonnali lépéseket a Nagy-tavak térségének konfliktuszónáiba irányuló fegyverimport megállítására érdekében;
  33. utasítja társelnökeit, hogy továbbítsák ezt az állásfoglalást az AKCS-EU Tanácsnak, az Európai Bizottságnak, az Európai Unió Tanácsának, valamint az ENSZ és az AU főtitkárnak.
-

2005. április 21.

Bamakói nyilatkozat a millenniumi fejlesztési célokról ⁽¹⁾

Mi, az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok és az Európai Unió Közös Parlamenti Közgyűlésének tagjai, 2005. április 18. és 21. között Bamakóban (Mali) ülésezve, kinyilatkoztatjuk szilárd támogatásunkat a millenniumi fejlesztési célok (MFC-k) megvalósulásának biztosítása érdekében tett újult globális erőfeszítések iránt.

Az ezredfordulón vezetőink összegyűltek az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének rendkívüli ülésén, és megállapodtak egy olyan programról, amelynek célja a rendkívüli szegénységben élők arányának felére csökkentése 2015-re.

A világ vezetői – felismerve, hogy a szegénység legyőzése globális kihívás – elhatározták, hogy tevékenységükkel igyekeznek az MFC-eket megvalósítani. Ezek elérése az egész emberiség alapvető érdeke. Számos lépést állapítottak meg, kötelezettségeket vállaltak, és mutatókat határoztak meg az MFC-k megvalósítása terén tett előrelépések mérésére.

Miközben az ENSZ-közgyűlés az MFC-k öt éves időszakának felülvizsgálatára készül, aggódva látjuk egyre több jelét annak, hogy mint globális közösség jelenleg nem haladunk jó úton az MFC-k elérése felé. Megbízható kutatások azt mutatják, hogy:

- az Afrikában élő szegény emberek száma nemhogy csökkenne, hanem az 1999. évi 319 milliőről 2015-re várhatóan eléri a 404 milliót,
- a nemek közötti egyenlőtlenségek megszüntetése terén nem történt elegendő előrelépés,
- a karibi, csendes-óceáni és az Afrika partjaitól távolabbi kis szigetállamokban élők egyre több kihívással szembesülnek a globális éghajlatváltozásnak tulajdonítható, egyre gyakoribbá és hevesebbé váló viharok és áradások eredményeként,
- a mostani ütemben több mint 100 évbe fog telni a 2015-re elérendő fejlesztési célok megvalósítása.

A Közös Parlamenti Közgyűlés¹⁶ a világ megválasztott képviselőinek figyelemre méltó részét tömöríti. Felhívjuk vezetőinket, hogy a legmagasabb szinten kötelezzék el magukat az MFC-k 2015-re történő elérését célzó újult erőfeszítések iránt. Különösen támogatjuk a „nagy áttörésre” buzdító felszólításokat, mely új kezdeményezéseket is feltételez a folyamat gyorsabb ütemű előmozdítására. Ennek legalább a következőket kell magában foglalnia:

- új, átfogóbb intézkedések az adósságok eltörlése és csökkentése érdekében azzal összefüggésben, hogy Fekete-Afrika, teljes devizaadóssága Dél-Afrikát leszámítva eléri a fenntarthatatlan 186,7 milliárd dollárt a 217 milliárd dolláros bruttó földrajzi termékhez képest, és az adósság visszafizetése, illetve az adósságszolgálat továbbra is meghaladja a beérkező segélyek nagyságát;
- lépések a fejlődő országok számára tisztességes kereskedelmi szabályok biztosítása érdekében a vám és nem vámjellegű korlátozások felszámolása és a fejlődő országok exportnövelését megakadályozó mezőgazdasági exporttámogatások megszüntetése által, anélkül, hogy a fejlődő országokra méltánytalan kölcsönös kötelezettségeket szabnának ki, hogy ezek az országok növelhessék a termékek kivitelét azokban az ágazatokban, ahol versenyelőnyt élveznek, illetve versenyelőnyt tudnak szerezni;
- hatékonyabb partnerség a kapacitásfejlesztés és a termelékeny gazdaság korlátozó tényezőinek a kezelése érdekében, amelyek sokak szerint alapvető akadályokat jelentenek a fejlődő országok a világgazdaságba való hatékony integrációja előtt;
- nagymértékben fokozott erőfeszítések az egyetemes alapfokú oktatás megvalósítására, különös figyelemmel a lányok oktatására, a nemek közötti egyenlőségre, valamint az egészségügy minden területének erősítésére, beleértve a reprodukív egészséget és a szexuális és reprodukív egészséghez kapcsolódó széles körű szolgáltatások finanszírozásának növelését;

(¹) Az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2005. április 21-én, Bamakóban (Mali) fogadta el.

- a környezetvédelmi szempontok általános érvényesítése valamennyi politikai területen a fenntartható fejlődés megvalósítása érdekében;
- annak felismerése, hogy mindez a fejlődő országoknak nyújtott erőforrások legkevesebb további 50-70 milliárd dollárral történő megnövelését igényli.

Felhívjuk az EU-tagállamokat az Európai Tanács által 2002 márciusában Barcelonában tett kötelezettségvállalások gyors végrehajtásának biztosítására, beleértve:

- időkeret meghatározása a barcelonai kötelezettségvállalásokat elfogadó 15 tagállam mindegyike számára, hogy a támogatások vonatkozásában az ENSZ által kitűzött célt, a GNI 0,7 %-át jóval 2015 előtt elérjék, hiteles éves növelési adagokkal, amelyek 2009-re 0,51 %-os EU-s átlaghoz vezetnek,
- innovatív források felkutatása a finanszírozás kiegészítése érdekében,
- a szegény országokat fenyegető adósság megszüntetésére tett erőfeszítések folytatása az MFC-k eléréséhez szükséges közkiadások növelése érdekében,
- a kereskedelemmel kapcsolatos támogatás növelése,
- az alacsony jövedelmű országok termékeinek és szolgáltatásainak teljes körű piacra jutása 2010-re,
- határidő a fejlődő országok termelői számára a piacot eltorzító mezőgazdasági exporttámogatások teljes megszüntetésére,
- hatékony politikai koherencia a többi politika terén hozott intézkedéseknek a fejlesztéspolitikára gyakorolt kedvező hatásai maximalizálása és kedvezőtlen hatásai kizárása érdekében.

Felhívjuk az EU-tagállamokat, a többi iparosodott országot és az átmeneti országokat, hogy legyenek nyitottak az MFC-k felülvizsgálata során esetleg felmerülő új javaslatokra és kötelezettségvállalásokra.

Felhívjuk az AKCS-országokat, hogy teljes mértékben hajtsák végre az MFC-folyamat keretében tett kötelezettségvállalásaikat, beleértve

- a korrupció elleni harcot,
  - a közkiadások jobb igazgatását,
  - olyan jogi intézkedések előmozdítását, melyek biztosítják, hogy a szegények, a nők és más hátrányos helyzetű csoportok teljes mértékben részt tudjanak venni a gazdasági életben,
  - a szociális szektor ágazati politikáinak megerősítését, beleértve az egészségügyet
  - az alapoktatásról szóló gyorsított kezdeményezés támogatását.
-